

Polimery Police: Grupa Azoty Polyolefins
zakończyła proces wyboru
dystrybutorów polipropylenu
STR. 3

Grupa Azoty ZAK
inwestuje w zeroemisyjny
transport
STR. 9

Klarowna
przyszłość
tarnowskiej Spółki
STR. 12

grupaazoty.com

MAGAZYN

GRUPY AZOTY

NR 7 (44) LIPIEC 2023

Hyundai Engineering CO., Ltd dołącza do projektu Grupy Azoty Police i Ultra Safe Nuclear Corporation dotyczącego budowy badawczego reaktora mikromodułowego (MMR®)

Poznaliśmy zwycięzców loterii Grupy Azoty - „Dbamy o polską ziemię”

spis treści

w naszych spółkach

Polimery Police: Grupa Azoty Polyolefins zakończyła proces wyboru dystrybutorów polipropylenu	3
Hyundai Engineering CO., Ltd dołącza do projektu Grupy Azoty Police i Ultra Safe Nuclear Corporation dotyczącego budowy badawczego reaktora mikromodułowego (MMR®)	4
Poznaliśmy zwycięzców loterii Grupy Azoty – „Dbamy o polską ziemię”	6
Wiceprezes Grupy Azoty S.A. w zarządzie Fertilizers Europe	8
Grupa Azoty pozytywnie przeszła audyt Fertilizers Europe w obszarze produktów nawozowych	8
Współpraca dla urodzaju	9
Grupa Azoty ZAK inwestuje w zeroemisyjny transport	9
Rozmowy o odbudowie Odrzańskiej Drogi Wodnej	10
Akcja HDK w Puławach	11
Udana akcja krwiodawstwa w Tarnowie	11

w punkt

Klarowna przyszłość tarnowskiej Spółki	12

okiem eksperta

ESG – odpowiedzialność nas wszystkich	14
Woda jednym z kluczowych surowców pomocniczych	16

profesioniści

Każdy kolejny samochód będzie niskoemisyjny	18
Compliance znaczy odpowiedzialność	20

edukacja

Kolejny doktorat wdrożeniowy w Grupie Azoty Puławy obroniony	23
Nagroda dla najlepszego postera	23

csr

Projekty wolontariackie w Tarnowie	24
Tak działał wolontariat pracowniczy w Siarkopolu dzięki środkom Grupy Azoty	25
VII Złot Motocyklowy MOTO AZOTY 2023	26
Wsparliśmy kolonie dla polskich dzieci z Białorusi	27
Obchody 70. urodzin „Żegluga”	27
sPOKO JAZZ- Puławy 2023	28
Targi Sztuki Kowalskiej	28

sport

Emocje na otwartym akwenu	29
Pobiegli dla Miłoszka	29
Życiowy sukces wychowanka SOSW w Wierchosławicach-Dwudniakach	30
Śnieżka zdobyta biegiem	31
Są warunki do gry w Lidze Mistrzów	32

natura

Polickie sokoły rosną w siłę	34
Zielone płuca Puław	35

Okładka:

Hyundai Engineering CO., Ltd dołącza do projektu Grupy Azoty Police i Ultra Safe Nuclear Corporation dotyczącego budowy badawczego reaktora mikromodułowego (MMR®).
Poznaliśmy zwycięzców loterii Grupy Azoty – „Dbamy o polską ziemię”

WYDAWCA
Grupa Azoty S.A.
ul. Kwiatkowskiego 8
33-101 Tarnów

tel.: +48 14 637 37 37
fax: +48 14 633 07 18
kontakt@grupaazoty.com

Biuletyn do użytku wewnętrznego w Spółkach Grupy Azoty

REALIZACJA
IKROPKA, ul. Kustronia 56A
30-433 Kraków
ikropka.com

REDAKTOR PROWADZĄCY
Paweł Kwiek
ZESPÓŁ REDAKCYJNY
Biura Komunikacji Spółek Grupy Azoty

KOREKTA
Urszula Podraza

KONTAKT Z REDAKCJĄ
redakcja@grupaazoty.com

Monika Darnobyt

Polimery Police:

Grupa Azoty Polyolefins zakończyła proces wyboru dystrybutorów polipropylenu

Grupa Azoty Polyolefins wybrała Ter Hell Plastic GmbH jako dystrybutora dla polipropylenu pod nazwą Gryfilen® na rynki: DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Benelux (Belgia, Holandia, Luxemburg) oraz na rynku Europy Centralnej i Wschodniej (Węgry, Słowacja, Czechy, Rumunia, Słowenia, Bułgaria). W marcu br. Ter Hell Plastic GmbH został również wybrany dystrybutorem Gryfilenu powstającego w Polimerach Police na rynki Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii.

Umowa z Ter Hell Plastic GmbH kończy kilkumiesięczny proces wyboru dystrybutorów polipropylenu pod marką Gryfilen®.

Na pozostałych rynkach dystrybutorami Grupy Azoty Polyolefins są:

- **Grupa Azoty Compounding Sp. z o.o.** – wyłączny dystrybutor na rynku Polski.
- **Nexeo Plastic Europe B.V.** – wyłączny dystrybutor na rynek Włoch, Francji, Hiszpanii i Portugalii.
- **Biesterfeld Plastic GmbH** – wyłączny dystrybutor na rynek Wielkiej Brytanii i Irlandii.
- **Imlitex Industry UAB** – wyłączny dystrybutor na rynek Litwy, Łotwy, Estonii i Ukrainy.

– *Pod koniec czerwca rozpoczęliśmy produkcję polipropylenu w Polimerach Police. Obecnie stopniowo zwiększane są moce produkcyjne, a w sierpniu rozpocznie się sprzedaż Gryfilenu. Dystrybutorzy, którzy zostali wybrani to rynkowi liderzy, którzy pozwolą budować silną pozycję naszego nowego produktu na europejskim rynku – powiedział Prezes Zarządu Grupy Azoty S.A. Tomasz Hinc.*

Polimery Police to nowy kompleks chemiczny Grupy Azoty oparty na najnowocześniejszych rozwiązaniach – technologii Oleflex UOP – produkcji propylenu jakości polimerowej metodą odwodornienia propanu (PDH) oraz technologii Unipol GRACE – produkcji polipropylenu. Zastosowane technologie zapewniają m.in. niskie zużycie surowców i energii oraz dużą elastyczność produkcji. Jest to szczególnie istotne w zmieniającym się i bardzo wymagającym europejskim rynku tworzyw sztucznych, który poszukuje wysokiej jakości produktu ściśle dostosowanego do konkretnych potrzeb.

Gryfilen®
POLYPROPYLENE

Budowa kompleksu „Polimery Police” prowadzona jest w formule zaprojektuj i wybuduj. 11 maja 2019 roku Grupa Azoty Polyolefins S.A. podpisała kontrakt na realizację inwestycji z Hyundai Engineering Company Ltd. Przekazanie placu budowy nastąpiło 7 stycznia 2020 roku. 22 czerwca br. miało miejsce rozpoczęcie procesu uruchamiania produkcji polipropylenu. Zakończenie wszystkich prac w ramach inwestycji planowane jest na drugą połowę 2023 roku.

Hyundai Engineering CO., Ltd dołącza do projektu Grupy Azoty Police i Ultra Safe Nuclear Corporation dotyczącego budowy badawczego reaktora mikromodułowego (MMR®)

Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., amerykańska spółka Ultra Safe Nuclear Corporation (USNC) oraz koreański Hyundai Engineering CO. Ltd (HEC) podpisały Porozumienie wstępne dotyczące współpracy w zakresie rozwoju energetyki jądrowej w Polsce, w tym rozwoju technologii MMR.

Strony porozumienia zakładają ścisłą współpracę w zakresie wdrożenia technologii MMR firmy USNC w przemyśle chemicznym, budowę układu energetycznego opartego o modułowe reaktory oraz wykorzystanie zeroemisyjnej energii jądrowej do wytwarzania wodoru.

W ramach podpisanego porozumienia, HEC, USNC oraz Grupa Azoty Police wyraziły również wolę wzajemnego wsparcia i zaangażowania w rozwój i wdrażanie energii jądrowej, której głównym celem jest ograniczenie niekorzystnych zmian klimatu.

– Porozumienie, które podpisaliśmy nie tylko znacząco wzmacnia nasz projekt dzięki pozyskaniu doświadczonego partnera jakim jest HEC, ale również wzmacnia nasze prace nad wdrożeniem w przemyśle chemicznym technologii jądrowych. Dokument ten wyznacza kierunek działań, które zamierzamy podjąć w celu ułatwienia licencjonowania technologii MMR w Polsce. Poszukiwanie dostępu do zeroemisyjnych źródeł energii, przy jednoczesnej dekarbonizacji własnych źródeł wytwórczych to działania wpisujące się w Strategię Grupy Azoty na lata 2023-2030. Transformacja energetyczna Polski to nie tylko działania podejmowane na szczeblu rządowym, ale także zmiany jakie podejmują kluczowe polskie spółki produkcyjne, takie jak Grupa Azoty, w tym zastępowanie paliw kopalnych zeroemisyjnymi źródłami energii ciepłej elektrycznej, stopniowe zmniejszanie zużycia energii, czy poprawa efektywności energetycznej. Zawarte porozumienie jest dla nas ważnym krokiem w tym kierunku – podkreślił Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A., Prezes Zarządu Grupy Azoty Police Mariusz Grab.

– Ta umowa jest kolejnym ważnym krokiem w kierunku niezależności energetycznej Polski i wysiłków na rzecz dekarbonizacji. Doceniamy

O Hyundai Engineering

Hyundai Engineering stał się cenioną globalnie spółką konstrukcyjno-inżynierską, dzięki optymalnym rozwiązaniom oferowanym klientom na całym świecie. Na arenie międzynarodowej spółka z powodzeniem ukończyła pierwszy kompleks petrochemiczny w Turkmenistanie i pierwszą w Uzbekistanie instalację skraplania gazu.

Hyundai Engineering ma ambicje, aby stać się światowej klasy spółką konstrukcyjną i inżynierską, która będzie tworzyć zrównoważoną przyszłość. W tym celu HEC przyspiesza model zmiany w obszarze globalnej energii, odkrywając nowe firmy, które przodują w proekologicznych rozwiązaniach dla biznesu i wdraża innowacyjne technologie konstrukcyjne.

www.hec.co.kr/en

nieustające zainteresowanie i wsparcie Grupy Azoty i naszego partnera Hyundai Engineering Company w rozmieszczeniu wysokotemperaturowych baterii jądrowych USNC w Zakładach Chemicznych Police SA. Baterie jądrowe MMR® doskonale nadają się do produkcji pary przegrzanej i wodoru w takich projektach na całym świecie – podkreślił Francesco Venneri, Prezes Zarządu USNC.

– Jestem dumny z kontynuacji współpracy z Grupą Azoty, wiodącym graczem w polskim przemyśle nawozowo-chemicznym oraz USNC, które posiada wybitną technologię reaktorów mikromodułowych (MMR). Nasza firma posiada bogate doświadczenie biznesowe w Polsce. Bazując na tym doświadczeniu, połączymy zdobytą wiedzę i umiejętności, aby osiągnąć synergiczne efekty, przyczyniając się do powstania zielonej energii w Polsce – powiedział HyeonSung Hong, dyrektor Naczelny Hyundai Engineering CO., Ltd.

Koreański HEC jest integratorem technologii energetycznych w przemyśle i świadczy usługi wdrożeniowe w zakresie źródeł energii, w tym małych elektrowni jądrowych i ich integracji z infrastrukturą odbiorców przemysłowych. Razem z USNC oraz innymi partnerami HEC opracowuje bezemisyjną technologię produkcji wodoru, która polega na ekstrakcji wodoru poprzez rozkład wody za pomocą energii elektrycznej wytwarzanej z energii jądrowej. Obecność koreańskiego partnera w planowanej inwestycji w Policach będzie więc znaczącym wzmocnieniem dla projektu.

Od lewej: Minister handlu, przemysłu i energii Korei Południowej Lee Chang-Yang, Prezes Zarządu USNC Francesco Venneri, Dyrektor Naczelny Hyundai Engineering CO., Ltd. Hyeon-Sung Hong, Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A., Prezes Zarządu Grupy Azoty Police Mariusz Grab, Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda

USNC jest integratorem technologii nuklearnych zajmującym się m.in. projektowaniem, licencjonowaniem, produkcją, budową, rozwojem i eksploatacją zeroemisyjnych rozwiązań w zakresie energetyki jądrowej. Spółka opracowała technologię reaktora mikromodułowego MMR wykorzystującego w pełni ceramiczne paliwo mikrokapsułkowe (FCM®) i uzyskała ochronę patentową na część technologii z nim związanych.

Energetyka jądrowa wpisana jest w założenia Zeroemisyjnego Systemu Energetycznego, stanowiącego jeden z filarów Polityki energetycznej Polski do 2040 r. Energia jądrowa jest wydajną, niezawodną i bezemisyjną formą energii i korzystnym dla wszystkich rozwiązaniem problemu zmian klimatycznych. Technologia MMR to kolejna generacja innowacyjnych i skalowalnych reaktorów jądrowych, które przyczynią się do osiągnięcia korzyści w zakresie bezpieczeństwa, gospodarki i ochrony środowiska.

ULTRA SAFE NUCLEAR

O Ultra Safe Nuclear

Ultra Safe Nuclear Corporation (USNC), amerykańska firma z siedzibą w Seattle w Stanie Waszyngton, USA, jest światowym liderem i silnym integratorem pionowym technologii i usług jądrowych na Ziemi i w kosmosie. Firma produkuje mikromodułowy reaktor (MMR®), paliwo jądrowe TRISO w postaci w pełni ceramicznych mikrokapsułek (FCM®) oraz opracowuje technologie energii jądrowej i napędu do eksploracji kosmosu.

Firma prowadzi aktywne projekty wdrażania mikroreaktorów w Kanadzie w Canadian Nuclear Laboratories w Chalk River oraz w Stanach Zjednoczonych na University of Illinois Urbana-Champaign. Dodatkowe jednostki są w fazie rozwoju w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Europie.

USNC jest zaangażowana w pozyskiwanie nowych rynków na całym świecie dla bezpiecznej, konkurencyjnej komercyjnie energii i ciepła z energii jądrowej. Ultra Safe Nuclear Corporation to niezawodna bezemisyjna energia – gdziekolwiek. www.usnc.com

Poznaliśmy zwycięzców loterii Grupy Azoty – „Dbamy o polską ziemię”

Monika Darnobyć

Uczestnicy szóstej edycji loterii Grupy Azoty „Dbamy o polską ziemię” wygrali nagrody o łącznej wartości ponad 500 tys. zł. Nagroda główna, czyli ciągnik John Deere 5075E, po raz pierwszy trafił w ręce Pani, a konkretnie Pani Anny z województwa małopolskiego. To kolejny rok ze wzrostem zgłoszeń w loterii – w VI edycji było ich o 20 proc. więcej niż w 2022 roku.

Więcej informacji o loterii można znaleźć na stronie www.dbamyopolskaziemie.pl.

Relacja z wydarzenia dostępna jest na kanale nawozy.eu na YouTube.

W tegorocznej edycji loterii uczestnicy zarejestrowali ponad 51 tys. dowodów zakupu, a najwięcej zgłoszeń wpłynęło z województw: lubelskiego, mazowieckiego i łódzkiego. Laureatka nagrody głównej prowadzi wraz z mężem gospodarstwo o wielkości ok. 50 ha, a na zwycięskim paragonie zakupiła Polifoskę Krzem.

W uroczystym przekazaniu ciągnika wzięli udział Prezes Zarządu Grupy Azoty S.A. Tomasz Hinc oraz Prezes Polskiego Związku Narciarskiego Adam Małysz.

Oprócz ciągnika, uczestnicy loterii wygrali 300 nagród natychmiastowych po 1000 zł oraz 3 nagrody po 10000 zł każda. Aby dać sobie szansę na wygraną wystarczyło kupić jednorazowo produkt lub produkty promocyjne Grupy Azoty za co najmniej 1000 zł brutto na jednym dokumencie zakupu.

Następnym krokiem była rejestracja dowodu zakupu za pośrednictwem strony www.dbamyopolskaziemie.pl.

Tomasz Hinc, Prezes Zarządu Grupy Azoty S.A. Liczba zgłoszeń do naszej loterii wzrasta z każdym rokiem – to dowód, że rolnicy bardzo chętnie kupują produkty z logo Grupy Azoty. Nasze nawozy to sprawdzona technologia, najwyższa światowa jakość, co jest szczególnie widoczne w okresie wzmożonego importu nawozów niewiadomego pochodzenia, w przypadku których często nie jest możliwe określenie pełnego składu oraz wpływu na skuteczność produkcji rolnej. Serdecznie dziękujemy naszym wiernym klientom za zaufanie do nawozów z logiem tarnowskiej jaskółki na opakowaniu, które Grupa Azoty produkuje już od ponad 95 lat.

– Za nami kolejny wspaniały sezon, który obfitował w wiele sukcesów naszych reprezentantów. Zdobywanie medali i osiąganie sukcesów na arenie międzynarodowej nie byłoby możliwe bez współpracy z Grupą Azoty, która od 2012 roku jest Głównym Partnerem Polskiego Związku Narciarskiego. Przez ostatnie 11 sezonów nasi sportowcy zawsze mogli liczyć na wsparcie Grupy Azoty. Doskonale zdajemy sobie sprawę, że nasza współpraca jest możliwa dzięki polskim rolnikom, którzy kupują nawozy Grupy Azoty i tym samym mają swój duży udział w sukcesach naszych narciarzy i snowboardzistów – powiedział Adam Małysz, Prezes Polskiego Związku Narciarskiego.

Monika Darnoby

Wiceprezes Grupy Azoty S.A. w zarządzie Fertilizers Europe

Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A. Filip Grzegorzczak objął stanowisko Wiceprezydenta w Fertilizers Europe – organizacji zrzeszającej największe europejskie firmy nawozowe. Obecna kadencja zarządu Fertilizers Europe trwa do 2024 roku.

Członkostwo w Fertilizers Europe pozwala Grupie Azoty efektywniej odpowiadać na wyzwania stawiane przed europejską branżą nawozową. Jesteśmy jedną z kluczowych grup kapitałowych rynku nawozowo-chemicznego, stąd na bieżąco śledzimy aktualne zagadnienia w tym obszarze, dzięki czemu możemy wprowadzać odpowiednie rozwiązania optymalizujące naszą produkcję i dostosowujące ją do aktualnych regulacji. Obecność w Fertilizers Europe – organizacji, której jednym z zadań jest analiza wyzwań związanych z produkcją oraz stosowaniem nawozów – ułatwia nam osiąganie zakładanych celów – powiedział Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A., Wiceprezydent Fertilizers Europe Filip Grzegorzczak.

Filip Grzegorzczak ma wieloletnie doświadczenie w dużych spółkach kapitałowych na stanowiskach w randze członka zarządu i dyrektora. Doświadczenie zawodowe zdobywał w spółkach o charakterze przemysłowym i jednostkach dominujących struktur holdingowych (energetyka, paliwa, sektor publiczny). Absolwent Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie doktoryzował się z prawa Unii Europejskiej, a następnie uzyskał habilitację z prawa gospodarczego. Ukończył również program Summer Advanced Course in European Law University of London, King's College, Centre of European Law; program International Business and Trade Summer School Catholic University of America – Columbus School of Law oraz École de droit français Université d'Orléans. W 2018 roku uzyskał tytuł Executive Master of Business Administration na École de management de Normandie / AESE Business School / Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

doktoryzował się z prawa Unii Europejskiej, a następnie uzyskał habilitację z prawa gospodarczego. Ukończył również program Summer Advanced Course in European Law University of London, King's College, Centre of European Law; program International Business and Trade Summer School Catholic University of America – Columbus School of Law oraz École de droit français Université d'Orléans. W 2018 roku uzyskał tytuł Executive Master of Business Administration na École de management de Normandie / AESE Business School / Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Monika Darnoby

Grupa Azoty pozytywnie przeszła audyt Fertilizers Europe w obszarze produktów nawozowych

Audyt w zakresie Programu Product Stewardship to inicjatywa Fertilizers Europe — organizacji zrzeszającej największe europejskie firmy nawozowe. Przeprowadzony audyt potwierdził spełnienie najwyższych wymagań przez produkty nawozowe Grupy Azoty. Podczas całego procesu audytorzy z firmy DNV oceniali m.in. standardy stosowane na etapie projektowania produktu, procesy technologiczne, dystrybucję oraz faktyczne spełnienie właściwości nawozów deklarowanych przez Grupę Azoty. Audyt obejmował cztery główne zakłady produkcyjne tj. w Kędzierzynie-Koźlu, Policach, Puławach i Tarnowie.

Grupa Azoty – jako jeden z członków Fertilizers Europe – jest zobowiązana do udziału w audytach recertyfikacyjnych Programu Product Stewardship, które odbywają się co 3 lata. Pozytywne przejście audytu potwierdza spełnienie przez producenta najwyższych światowych standardów w wytwarzaniu nawozów, dzięki którym możliwe jest wdrażanie zaawansowanych technik produkcji i procedur bezpieczeństwa, zgodnych z europejskimi regulacjami.

– W Grupie Azoty konsekwentnie poszerzamy nasze nawozowe portfolio produktowe z uwzględnieniem regulacji polityki klimatycznej. Wprowadzamy na rynek produkty, które odpowiadają na wymagania zrównoważonego rolnictwa, a jednocześnie pozwalają rolnikom osiągać ich cele produkcyjne. Certyfikat, który

Od lewej: Eltjo Veentjer, Sales, Training & Personnel Certification Manager DNV, Filip Grzegorzczak, Wiceprezes Grupy Azoty oraz dr Antoine Hoxha, Dyrektor Generalny Fertilizers Europe

otrzymaliśmy, potwierdza, że nasze nawozy spełniają najwyższe standardy w branży nawozowej

– powiedział Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A., Wiceprezydent Fertilizers Europe Filip Grzegorzczak.

– Program Product Stewardship stworzony przez Fertilizers Europe ustanawia najwyższe globalne standardy w obszarze produkcji nawozów. Program jest zobowiązaniem branży nawozowej do spełnienia najbardziej wygórowanych wymagań w zakresie jakości, bezpieczeństwa, ochrony i środowiska. Gratuluję Grupie Azoty pozytywnego przejścia zewnętrznego audytu, potwierdzającego utrzymywanie najwyższych standardów na każdym etapie produkcji, włączając w to rozwój produktu, pozyskiwanie surowców, wytwarzanie nawozów, dystrybucję, jak również magazynowanie i działania w obszarze marketingu i sprzedaży – powiedział dr Antoine Hoxha, Dyrektor Generalny Fertilizers Europe.

Alicja Derej

Współpraca dla urodzaju

Przedstawiciele Segmentu Agro Grupy Azoty ZAK wzięli udział w „Dniach Pola”, organizowanych przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego w Łosiu oraz w Poświętnem.

Opolski oraz Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego to instytucje, z którymi Grupa Azoty ZAK od lat współpracuje w zakresie prowadzonych doświadczeń polowych, pokazów oraz promocji produkowanych przez Spółkę nawozów.

Wydarzenia organizowane przez ośrodki skupiają dużą uwagę branży rolniczej. Jej przedstawiciele mogą podczas nich poznać efekty upraw nawożonych naszymi produktami ZAKsan® 33,5 i Salmag®, uczestniczyć w szkoleniach oraz porozmawiać z przedstawicielami terenowymi.

W 2023 roku na Mazowszu obchodzony jest jubileusz 100-lecia tamtejszego doradztwa rolniczego. Gratulujemy!

Anna Pietrzak

Grupa Azoty ZAK inwestuje w zeroemisyjny transport

Na terenie Grupy Azoty ZAK zostały zamontowane dwie stacje szybkiego ładowania, które umożliwią eksploatację samochodów nisko- i zeroemisyjnych. Obecnie we flocie Spółki znajdują się cztery pojazdy o napędzie elektrycznym do użytku służbowego pracowników. Na cele ich eksploatacji pozyskano dotację Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Każda ze stacji posiada trzy miejsca parkingowe i umożliwia ładowanie w sposób szybki i mniej kosztowny w stosunku do stacji ogólnodostępnych. Również bieżące koszty przejazdów pojazdami elektrycznymi są znacznie, bo ponad trzykrotnie niższe niż w przypadku samochodów spalinowych. Docelowo Grupa Azoty ZAK planuje dalszą rozbudowę floty samochodów elektrycznych.

– W obszarze naszych zainteresowań mieszczą się wszelkie technologie, które prowadzą do zmniejszania śladu węglowego. Dotyczy to zarówno procesów produkcyjnych czy inwestycyjnych, jak i segmentów wspierających główną działalność, takich jak logistyka. Każdy kolejny zakupiony przez Spółkę pojazd będzie niskoemisyjny – powiedział Filip Grzegorzczak, Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A., Prezes Zarządu Grupy Azoty ZAK.

Wykorzystywanie w procesach logistycznych przyjaznych środowisku środków transportu jest spójne z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu oraz Strategią Grupy Azoty, opartą na zasadach zrównoważonego rozwoju. Na cele związane z eksploatacją pojazdów elektrycznych Grupa Azoty ZAK otrzymała dotację Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 151 tys. zł, przyznaną w ramach programu „Wspieramy elektromobilność”.

Rozmowy o odbudowie Odrzańskiej Drogi Wodnej

W wielkopolskim Przytoku odbyła się konferencja naukowa „Rzeka – wymiar gospodarczy, środowiskowy i społeczny”, zorganizowana przez Polski Klaster Rieczny i jego partnerów.

Polski Klaster Rieczny to organizacja powstała w 2022 roku w odpowiedzi na aktualne problemy dotyczące polskiego systemu rzek. Zajmuje się takimi dziedzinami jak: gospodarka, turystyka oraz ekologia. W swoim założeniu podejmuje działania dążące do wykorzystania potencjału rzek jako ekologicznych i ekonomicznych korytarzy transportowych i turystycznych przez ścisłą współpracę z przedstawicielami administracji publicznej oraz różnego rodzaju instytucjami.

Konferencja poświęcona była dyskusji nad uwarunkowaniami kompleksowego systemu zarządzania rzeką, z uwzględnieniem holistycznego podejścia, w racjonalnej relacji do środowiska, ciągłości cywilizacyjnej i zachowania bezpieczeństwa. Podczas prelekcji poruszano ważne kwestie dotyczące m.in. znaczenia żeglugi śródlądowej dla budowania przewag konkurencyjnych i potencjału niskoemisyjnego transportu rzeczno-terenowego. Przy tej okazji uczestnicy konferencji zadeklarowali koordynację i wzajemne wsparcie działań zmierzających do jak najszybszego przywrócenia towarowej żeglugi na całej długości Odrzańskiej Drogi Wodnej.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele świata nauki, władz państwowych, samorządowych, biznesu i stowarzyszeń. Grupę Azoty ZAK reprezentowali: Członek Zarządu Bo-

lesław Goranczewski oraz Piotr Panczeński, koordynator ds. Odrzańskiej Drogi Wodnej i Strategii Wodorowej.

– Dzisiejsze spotkanie to dobra okazja do wymiany doświadczeń, które później pozwolą podjąć konkretne działania dotyczące funkcjonowania rzeki. Reprezentuję tutaj Grupę Azoty ZAK, która dysponuje odpowiednią infrastrukturą na Odrze. Chcielibyśmy się wpisać w tę odbudowę zaniedbanego sektora żeglugi śródlądowej w Polsce, jednocześnie mamy też pomysły na kreowanie nowego sektora, którym jest gospodarka wodnoro- – mówił Bolesław Goranczewski, wprowadzając słuchaczy do prezentacji projektu pt. „Odrzański Wodorowy Szlak Transportowy”.

Podczas spotkania Josef Tobola, Wiceprezes Zarządu Spółki Trans International Logistic Centrum, z którą na mocy podpisanego listu intencyjnego Grupa Azoty ZAK współpracuje w zakresie odbudowy Odrzańskiej Drogi

Wodnej, przybliżył uczestnikom konferencji stanowisko objęte memorandumem w sprawie wspólnych transgranicznych przedsięwzięć transportowych, podpisanym na początku czerwca pomiędzy ministrami Polski i Czech, odpowiedzialnymi za obszar transportu. Memorandum dotyczy m.in. rozwoju połączeń transportowych między polskimi portami morskimi a Republiką Czeską – obie strony opowiadają się za pogłębieniem wzajemnych stosunków gospodarczych poprzez większe wykorzystanie polskich portów morskich.

Akcja HDK w Puławach

Prawie 20 litrów krwi od 44 osób zebrano podczas zbiórki zorganizowanej 30 czerwca przez Klub HDK Dar Życia przy Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Tym razem akcja poboru krwi dedykowana była małym pacjentom z Dziecięcego Szpitala Klinicznego im. prof. Antoniego Gębali w Lublinie.

W okresie wakacyjnym mamy zazwyczaj mniejszą liczbę osób biorących udział w zbiórkach, choć zapotrzebowanie na krew jest dużo większe. Wakacje to czas, kiedy mamy na drogach więcej wypadków, co przekłada się na zwiększenie ilości krwi potrzebnej do ratowania życia. Dzisiejsza akcja jest dedykowana dzieciom, dla których również zapotrzebowanie na krew jest naprawdę bardzo duże. Widać to szczególnie na oddziałach hematologicznych, gdzie tego bezcennego daru potrzebują dzieci z nowotworami krwi. Dlatego zachęcam dawców, by oddawali krew. Dziś potrzebują jej maluszki i warto zadbać o ich zdrowie i dalszy rozwój – podsumowała czerwcową akcją Aleksandra Drachal, kierownik z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa w Puławach.

Potrzebę oddawania krwi dla dzieci widzą także krwiodawcy. – Czerwcowa akcja dedykowana dzieciom to świetny pomysł. Uważam, że szczególną uwagę powinno się kłaść na ratowanie dzieci, tym bardziej w czasach, kiedy naprawdę występuje bardzo wiele różnych chorób i krew jest po prostu niezbędna – zauważył krwiodawca Piotr.

– Samo oddawanie krwi jest według mnie szlachetnym czynem. Dobrze, że są celowe zbiórki krwi, jak w tym wypadku, bo kierujemy ją tam, gdzie jest najbardziej potrzebna, czyli do dzieci. Dzieci są przyszłością narodu, o które trzeba szczególnie dbać i dowartościowywać. Cieszę się, że mogłem być dziś wśród krwiodawców, którzy dzielą się pomocą – powiedział Jakub Bogusz, który od niedawna zaszczepił w sobie chęć zostania krwiodawcą.

– Wszystko zaczęło się w 2020 roku podczas terenowej zbiórki krwi w Dyrekcji Naczelnej Zakładów Azotowych. Powodów było kilka: chęć pomagania innym poprzez udostępnienie najcenniejszego leku, jaki jest obecnie dostępny i praca nad samym sobą, poprzez mobilizację do lepszego prowadzenia się, odżywiania i aktywności fizycznej. Muszę przyznać, że atmosfera towarzysząca terenowym akcjom jest bardzo sprzyjająca i zachęcająca do oddawania

Dzięki ofiarności pracowników Grupy Azoty Puławy, spółek zależnych oraz pracowników firm, mających swoje siedziby na terenie Zakładów Azotowych zebrana ilość krwi pomoże w uratowaniu życia nawet 132 dzieci. Kolejna zbiórka krwi w Grupie Azoty Puławy zaplanowana jest na 4 sierpnia.

krwi. Warto zaznaczyć, że dzielenie się darem życia naprawdę nie boli. Mogę się pochwalić, że udało mi się już zachęcić kilka osób do uczestnictwa w akcjach organizowanych w puławskiej Spółce – powiedział Jakub Bogusz.

– Oddaję krew od ponad 10 lat i dziś mogę się pochwalić, że łącznie udało mi się przekazać 20 litrów krwi. Zawsze, gdy oddaję krew, to kieruję się chęcią pomocy drugiemu człowiekowi. Dziś akcja dedykowana była dzieciom. Mam nadzieję, że mój udział w akcji przyczyni się do pokonania przez nie ciężkich chorób, z jakimi muszą się mierzyć – powiedział krwiodawca Cezary Stępień.

Udana akcja krwiodawstwa w Tarnowie

Biuro Mediów Elektronicznych

Podczas kolejnej akcji krwiodawstwa w Grupie Azoty S.A., która odbyła się na początku lipca, zanotowaliśmy świetny wynik. Udało się uzbierać prawie 19 litrów krwi od 42 darczyńców.

Dziękujemy, że jesteście z nami! Klub Honorowych Dawców Krwi PCK przy Grupie Azoty S.A. już planuje kolejne akcje.

Klarowna przyszłość tarnowskiej Spółki

Rozmowa ze Zbigniewem Paprockim, Członkiem Zarządu, Dyrektorem Generalnym Grupy Azoty S.A.

Panie Prezesie, jak wygląda Pana historia kariery zawodowej w tarnowskich Azotach?

Pracę w Azotach rozpocząłem w październiku 1994 roku. Jak łatwo policzyć, niedługo minie 29 lat mojej pracy w Spółce. Rozpoczyłem jako mistrz zmianowy w Stacji Uzdatniania Wody, gdzie pracowałem na zmiany przez trzy lata. Później przez dziesięć lat byłem zastępcą kierownika Wydziału Energetyczno-Wodnego. W 2007 roku przeszedłem do Dyrekcji Technicznej, gdzie pracowałem na stanowisku zastępcy głównego inżyniera koordynacji produkcji. Przez kolejne dziewięć lat byłem kierownikiem Biura Zarządzania i Koordynacji Produkcji i zastępcą dyrektora Departamentu Korporacyjnego Koordynacji Produkcji i Bezpieczeństwa Technicznego. Każdemu inżynierowi życzę takiej ścieżki zawodowej. Ponadto przez jedenaście lat (od 2010 roku) zasiadałem w Radzie Nadzorczej Grupy Azoty S.A. z wyboru pracowników, w tym przez sześć lat sprawowałem funkcję sekretarza Rady Nadzorczej. Z mojej działalności około zawodowej od roku 2019 z ramienia Grupy Azoty jestem członkiem Rady Uczelni, która w tej chwili nosi nazwę Akademia Tarnowska (wcześniej Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie). Od 2021 roku jestem jej Przewodniczącym. Jest to dla mnie zaszczyt, że mogę naszą Spółkę reprezentować w takiej roli.

Za jakie procesy i obszary odpowiada Pan w zarządzie?

W zarządzie odpowiadam za procesy produkcji nawozów i tworzyw, infrastrukturę krytyczną, utrzymanie ruchu, remonty i postoje technologiczne. Ponadto do moich obowiązków należy zapewnienie bezpieczeństwa technicznego, przeciwpożarowego i środowiskowego w Spółce. Podlegają mi takie obszary jak: Departament Korporacyjny Produkcji, Segment Biznesowy Tworzyw - w obszarze produkcji, Jednostka Biznesowa Nawozy, Centrum Infrastruktury, Biuro Bezpieczeństwa Procesowego i Ochrony Pracy oraz Komitet Korporacyjny ds. Integracji Produkcji w Grupie Azoty.

Z jakimi wyzwaniem spotkał się Pan podczas dwuletniej pracy w zarządzie? Które było najbardziej wymagające z Pańskiego punktu widzenia?

Jedną z pierwszych, a jednocześnie bardzo trudnych spraw, z którymi przyszło mi się zmierzyć, była ta związana z wyjściem z biznesu produkcji POM (polioksymetylen). Pod moim kierunkiem został opracowany i zrealizowany program zagospodarowania około 120 pracowników trwale nierentownego i w związku z tym likwidowanego wydziału. Praktycznie wszyscy pracownicy zostali przeniesieni na inne wydziały produkcyjne i co najważniejsze nikt nie stracił pracy. Niewielka część pracowników skorzystała z możliwości odejść emerytalnych. Należą się tu szczególne podziękowania Dyrektorom i Kierownikom wydziałów za wyrozumiałość i utrzymywanie wakatów przez kilka miesięcy, które sukcesywnie były obsadzane przenoszonymi pracownikami. Dużym wyzwaniem była także reorganizacja struktury dyrekcji technicznej. Utworzyliśmy nowy Departament Korporacyjny Techniki i Energii (NT), który prowadzi procesy wytwarzania i przesyłu mediów energetycznych, uzdatniania wód specjalnych oraz oczyszczanie ścieków. Ponadto Departament sprawuje nadzór nad obszarem produkcji, utrzymania ruchu, ochrony środowiska i bezpieczeństwa ppoż. Tu agregowane i nadzorowane są plany produkcyjne, plany i budżety remontowe oraz wydatki na zakup dóbr gotowych. NT prowadzi też sprawy związane z analizowaniem sytuacji awaryjnych i reagowaniem na wszelkie sytuacje kryzysowe w Spółce. Departament realizuje również funkcje korporacyjne w obszarze realizacji planów produkcyjnych

wykorzystania zdolności produkcyjnych, skonsolidowane plany remontowe awarie itp. Można powiedzieć, że w tym Departamencie skupiają się wszystkie ścieżki związane z bezpośrednim nadzorem i dobrostanem obszaru produkcji w naszej Spółce. Kolejne duże wyzwanie stanowiło utrzymanie ciągłości ruchu w okresie pandemii.

No właśnie, jak zarządzany przez Pana obszar radził sobie w okresie pandemii? Czy były przestoje produkcyjne i inne zagrożenia z tym związane?

W 2021 i 2022 roku pandemia COVID-19 zagrażała ciągłości produkcji. Wspólnie z Dyrektorami Jednostek Biznesowych opracowaliśmy różne scenariusze na wypadek nasilenia zachorowań i koniecznej izolacji pracowników. Wielu pracowników niezwiązanych bezpośrednio z utrzymaniem ruchu podjęło pracę zdalną. W efekcie tych działań nie mieliśmy ani jednego dnia przestoju produkcyjnego w Tarnowie. Pomimo kilku fal COVID-19 wysłaliśmy z pandemią obronną ręką. Należą się tu również duże podziękowania dla pracowników, gdyż wykazali się w tym okresie dużą odpowiedzialnością.

Jak ocenia Pan stan techniczny instalacji produkcyjnych? Czy nakłady na ich utrzymanie są według Pana wystarczające? Jak wygląda obecnie sytuacja produkcyjna w Spółce?

Jesteśmy po planowym postoju remontowym, wszystkie instalacje produkcyjne w naszej Spółce są w dobrym stanie technicznym i gotowe do produkcji na nominalnych obciążeniach. W latach 2021-2022 znacząco zwiększyliśmy budżety remontowe, nadążając za wzrostami cen materiałów i części zamiennych oraz kosztów robocizny. Plan remontowy na bieżący rok też był wysoki, jednak ze względu na uwarunkowania makro-ekonomiczne powodujące bardzo głęboką erozję cen nawozów i tworzyw, zmuszeni byliśmy do wdrożenia planu oszczędnościowego. Jeżeli chodzi o produkcję, to wykorzystanie zdolności produkcyjnych niestety jest obecnie na niższym poziomie. Produujemy na minimach technologicznych, gdyż takie mamy zapotrzebowanie ze strony służb handlowych. Cały czas analizujemy kondycję finansową poszczególnych biznesów i z wycieńczeń wychodzi, że produkcja na obecnych obciążeniach jest korzystniejsza niż czasowe wyłączenie instalacji. Stanowczo podkreślam tu, że w związku z tym nie ma mowy o zwolnieniach pracowników. Na bieżąco uzupełniamy wakaty po odejściach pracowników, jak również przedłużamy umowy o pracę na czas określony. Mam nadzieję, że w kolejnych kwartałach poprawi się sytuacja handlowa i będziemy zwiększać obciążenie instalacji.

Odpowiada Pan między innymi za utrzymanie ruchu. Jakie to ma przełożenie na Spółkę serwisowe?

Muszę podkreślić, że to bardzo ważny dla mnie obszar. Gdy tylko zacząłem pracę w zarządzie jedną z pierwszych decyzji, jakie podjąłem był przegląd umów serwisowych pod kątem stawek za poszczególne usługi. W szybkim tempie doprowadziliśmy do podwyższenia stawek remontowych, które znacznie zbliżyły się do stawek rynkowych. Dzięki temu rozliczenia za utrzymanie ruchu są transparentne i zgodne ze stanem faktycznym. Największy udział w kosztach utrzymania ruchu ma u nas spółka Prorem. Powoduje to sytuację, że spółka ta najbardziej odczuwa skutki podjętych działań oszczędnościowych. Zapewniam, że utrzymanie ruchu odbywa się w sposób niezachwiany. Wszystkie nakłady na te działania są zabezpieczone, na co wskazuje między innymi niska awaryjność instalacji w bieżącym roku. Drugą spółką związaną z utrzymaniem ruchu jest Automatyka. Ma ona lepszą sytuację ze względu na dużą dywersyfikację przychodów zewnętrznych. Kolejną ze spółek jest Jednostka Ratownictwa Chemicznego, która dla spółki matki realizuje wszystkie usługi zgodnie z umowami. Mocno zaangażowana jest także sprawa powrotu do macierzy spółki ELZAT. Jest to spółka bezpośrednio związana z utrzymaniem ruchu i mam wielką nadzieję, że w ciągu kilku miesięcy doprowadzimy do sytuacji, kiedy całe utrzymanie ruchu będzie już w strukturach spółki matki.

Jak widzi Pan przyszłość tarnowskiej Spółki?

Oczywiście widzę w przyszłości tarnowskie Azoty jako stabilną finansowo, dobrze rozwijającą się spółkę. W tym roku zarząd na mój wniosek powołał Zespół ds. opracowania strategii rozwoju produkcji amoniaku w Grupie Azoty S.A. w Tarnowie. Późną jesienią powinniśmy wypracować rekomendacje dla podjęcia kluczowych decyzji w tej sprawie. Na tę chwilę mogę powiedzieć, że jesteśmy praktycznie przekonani do budowy beczniennowego zbiornika amoniaku, który znacznie ułatwi nam logistykę amoniaku, w tym tego „zielonego”, co w efekcie pozwoli na utrzymanie produkcji rentownych „zielonych” nawozów oraz tworzyw. Zespół dokona również analizy ciągu produkcyjnego wodorowo-amoniakalnego, ze wskazaniem niezbędnych działań modernizacyjnych obecnych instalacji pod kątem zmniejszenia energochłonności, w szczególności dotyczyć to będzie instalacji V konwersji gazu ziemnego. Z kolei Departament Strategii i Rozwoju pracuje nad kilkoma projektami rozwojowymi, które są w różnych stadiach zaawansowania. Niedługo zostaną one przedstawione jako konkretny program rozwojowy Tarnowa. Zakładamy rozwój biznesów istniejących, a więc nawozów i tworzyw, ale będzie on zawierał również projekty tzw. trzeciej nogi, której tak bardzo oczekujemy w naszej Spółce.

Tarnowskie Azoty w przyszłości widzę, jako stabilną finansowo, dobrze rozwijającą się Spółkę.

Podczas kampanii wyborczej podkreślał Pan, że będzie zabiegał o wprowadzenie pięciobrygadowego systemu pracy w Centrum Energetyki. Czy coś się dzieje w tej sprawie?

Na moje polecenie w czerwcu 2022 r. powołany został zespół ds. opracowania analizy zatrudnienia w Centrum Energetyki na potrzeby wprowadzenia pięciobrygadowej organizacji pracy. Zespół wypracował rekomendacje, które zawierają wyliczenia zwiększenia zatrudnienia przy wprowadzeniu VBOP, co wiąże się z poniesieniem dodatkowych kosztów. Zespół wskazał również warunki, jakie trzeba spełnić celem utrzymania obecnego IV brygadowego systemu. Wdrożenie pięciobrygadowki w Centrum Energetyki zostało odłożone w czasie ze względu na pogarszającą się sytuację ekonomiczną naszej Spółki, jednakże mam zapewnienie, że wrócimy do tego tematu, gdy poprawi się nasza sytuacja, co mam nadzieję, nastąpi w najbliższych kwartałach. Ze względu na wzrastającą co roku liczbę dni wolnych, utrzymanie obecnego systemu też wymaga dodatkowego zatrudnienia pracowników, dlatego uruchomiliśmy dodatkowe rekrutacje i powoli zwiększamy zatrudnienie w NEC.

Jak Pan ocenia współpracę ze stroną społeczną?

Startując do zarządu podkreślałem, że nie można oczekiwać od Członka Zarządu, że zastąpi on związki zawodowe w negocjacjach z zarządkiem. Po dwóch latach pracy w zarządzie podtrzymuję tę tezę. W moich kompetencjach nie mam wpisanego dialogu społecznego (za ten obszar odpowiada prezes Grzegorz Kądziałowski), co oczywiście nie przeszkadza mi w utrzymywaniu kontaktów i odbywaniu spotkań z władzami związków zawodowych, choć należy je traktować jako nieformalne. Przekazuję informacje o najważniejszych sprawach, które dotyczą przede wszystkim spraw pracowniczych oraz tych dotyczących funkcjonowania Spółki. Oczywiście jestem również w stałym kontakcie z członkami rady nadzorczej z wyboru pracowników. W obszarach, którymi zarządzam pracuje ponad 1250 pracowników, więc spraw pracowniczych na co dzień mam naprawdę bardzo dużo. Nie utrudniam w żaden sposób również kontaktu pracownikom ze mną. Sprawując funkcję Dyrektora Generalnego, czuję wręcz obowiązek spotkań z pracownikami i pomagania im w sprawach, z którymi do mnie przychodzą. A trzeba powiedzieć, że są to różne sprawy pracownicze, np. wnioski o przeniesienie na inne wydziały, na inny system pracy, ale nie brakuje też próśb o przyjęcie do pracy. Nierzadko trafiają do mnie również pracownicy z bardzo trudnymi sprawami życiowymi.

W wielu sytuacjach udało się pomóc, ale są też takie, które wykraczają poza moje kompetencje

i możliwości. Maksymalnie dużo czasu spędzam w naszej Spółce, rzadko wyjeżdżam w delegacje, gdyż większość spraw udaje mi się załatwiać przez połączenia wirtualne. Drzwi do mojego biura są zawsze otwarte. Można do mnie przychodzić, najlepiej po wcześniejszym umówieniu bezpośrednio ze mną lub przez sekretariat.

W czerwcu zarząd wyraził zgodę spółce Orlen na przeprowadzenie due diligence Grupy Azoty Puławy. Czy widzi Pan zagrożenia dla przyszłości naszej Spółki i całej Grupy Azoty, gdyby doszło do tej transakcji?

Nie ukrywam, że to bardzo złożona sprawa i powoduje ona duże emocje – w mojej ocenie niepotrzebnie podsycane przez różne środowiska. Obecne działania są we wstępnej fazie, trwa badanie puławskiej Spółki i w moim przekonaniu absolutnie nic nie jest przesądzone, w którą stronę to pójdzie. Aby doszło do transakcji, potrzebne będą zgody kolejno zarządu Spółki, rady nadzorczej oraz walnego zgromadzenia akcjonariuszy. Nasze organizacje związkowe są mocno zaniepokojone o przyszłość Tarnowa i z komunikatów, które przekazują, są stanowczo przeciwne ewentualnej transakcji sprzedaży Grupy Azoty Puławy do Orlenu. Muszę powiedzieć, że podzielim ten niepokój, jednakże jak już wskazałem, są to działania wstępne i dopiero po powzięciu wiedzy o złożeniu przez Orlen ewentualnej oferty zakupu trzeba będzie podjąć działania, które zabezpieczą interes Grupy Azoty (bez Puław). Chodzi tu przede wszystkim o zablokowanie możliwości dalszego demontażu „nowej” Grupy Azoty, utrzymania siedziby w Tarnowie, umożliwienie równej konkurencji na polskim rynku nawozowym i zabezpieczenie środków na nowe inwestycje w Tarnowie. Niezwykle ważne będzie zabezpieczenie naszych spraw pracowniczych (gwarancje zatrudnienia itp.). Dużą w tym będzie rola związków zawodowych i mogę zapewnić, że będę je wspierał w tych działaniach. Jak można zauważyć, wszystkie czasowniki są wypowiadane w czasie przyszłym i powtórzę po raz trzeci, że nic nie jest przesądzone. Uważam, że aby doszło do transakcji musi się to opłacać obydwu stronom. Zapewniam Państwa, że jeżeli miałoby dojść do tej transakcji, że szkoda dla naszej Spółki – nie zagłosuję „za”.

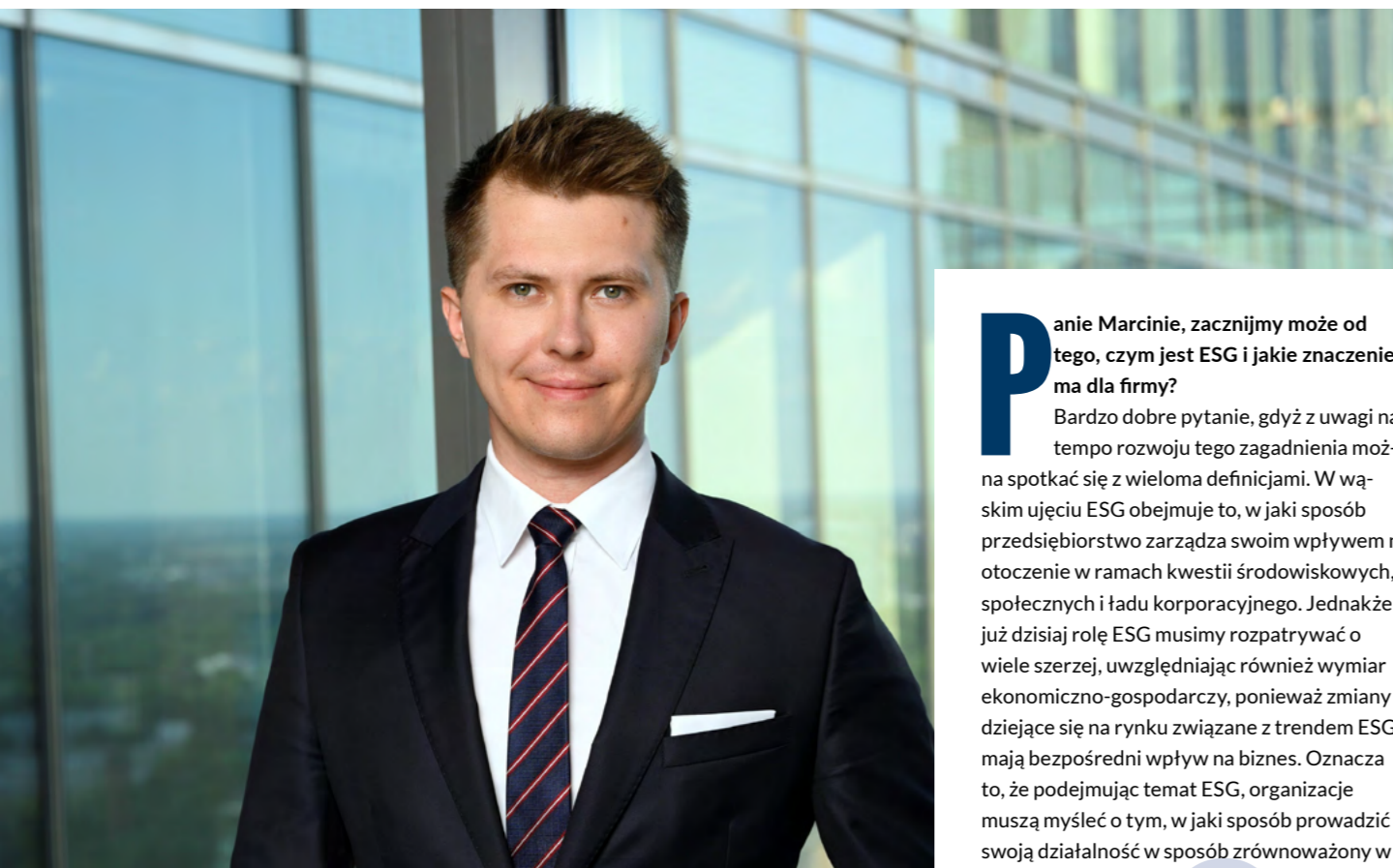
Jest Pan mocno zaangażowany w sprawy ratowania sportu żużlowego w Tarnowie. Czy wszystko zmierza w dobrym kierunku?

Mówiąc obrazowo, nasz tarnowski żużel powoli dźwiga się z kolan, co mnie bardzo cieszy. Widać to w lepszym zarządzaniu klubem. To z kolei przekłada się na wyniki sportowe. Oczywiście bez Grupy Azoty nie byłoby tego sportu. Na szczęście udało się zbudować skład, który naprawdę rokuje na dobry wynik w tym roku i mam nadzieję, że kolejne lata to będzie już tylko droga w górę.

Dziękuję za rozmowę.

ESG – odpowiedzialność nas wszystkich

Rozmowa z dr. Marcinem Witkowskim – Dyrektorem Korporacyjnym ds. ESG w Grupie Azoty S.A.

Panie Marcinie, zacznijmy może od tego, czym jest ESG i jakie znaczenie ma dla firmy?

Bardzo dobre pytanie, gdyż z uwagi na tempo rozwoju tego zagadnienia można spotkać się z wieloma definicjami. W wąskim ujęciu ESG obejmuje to, w jaki sposób przedsiębiorstwo zarządza swoim wpływem na otoczenie w ramach kwestii środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego. Jednakże już dzisiaj rolę ESG musimy rozpatrywać o wiele szerzej, uwzględniając również wymiar ekonomiczno-gospodarczy, ponieważ zmiany dziejące się na rynku związane z trendem ESG mają bezpośredni wpływ na biznes. Oznacza to, że podejmując temat ESG, organizacje muszą myśleć o tym, w jaki sposób prowadzić swoją działalność w sposób zrównoważony w ramach czynników określanych jako 3P: people – ludzie, planet – środowisko, profit – zysk ekonomiczny.

Czy tematyka ESG skierowana jest do konkretnych działów/departamentów, czy dotyczy wszystkich obszarów firmy?

Zdecydowanie jest to powinność każdej i każdego z nas. Co więcej, we wszystkich standardowych procesach biznesowych ESG już dzisiaj lub za niedługą chwilę znajdzie swoje odzwierciedlenie. Jest to zmiana, od której nie ma już odwrotu i musimy ją skutecznie wprowadzić. W ślad za tym, na poziomie całej naszej Grupy Kapitałowej uruchamiamy szeroki program „ESG – odpowiedzialność nas wszystkich”, w ramach którego w kolejnych miesiącach, kwartałach (i zapewne latach) będziemy realizowali szereg projektów wdrożeniowych oraz edukacyjnych, które zapewnią, że proces dokonujący się w naszym otoczeniu znajdzie odpowiednie odzwierciedlenie w naszej działalności.

Już dzisiaj rolę ESG musimy rozpatrywać o wiele szerzej, uwzględniając również wymiar ekonomiczno-gospodarczy, ponieważ zmiany dziejące się na rynku związane z trendem ESG mają bezpośredni wpływ na biznes. Oznacza to, że podejmując temat ESG, organizacje muszą myśleć o tym, w jaki sposób prowadzić swoją działalność w sposób zrównoważony w ramach czynników określanych jako 3P: people – ludzie, planet – środowisko, profit – zysk ekonomiczny.

Paweł Kwiek

Na poziomie Grupy Kapitałowej uruchamiamy szeroki program „ESG – odpowiedzialność nas wszystkich”, w ramach którego w kolejnych miesiącach, kwartałach (i zapewne latach) będziemy realizowali szereg projektów wdrożeniowych oraz edukacyjnych, które zapewnią, że proces dokonujący się w naszym otoczeniu znajdzie odpowiednie odzwierciedlenie w naszej działalności.

Mówi Pan o edukacji w zakresie ESG. Dla wielu pracowników – nie tylko naszej firmy – poruszana tematyka jest zupełnym novum. W jaki sposób firma będzie chciała przybliżyć ją pracownikom?

Planujemy kilka działań. Przede wszystkim należy rzeczowo wyjaśnić pracownikom, jak istotną rolę odgrywa ESG i jaki będzie miało wpływ na ich codzienną pracę, oczywiście nie zapominając o nich samych. Będziemy chcieli współpracować nie tylko na zasadzie wytycznych, ale także uważnie słuchać, co proponują specjaliści ze swoich obszarów. Aby osiągać konkretne cele, musimy działać wspólnie. Mamy do dyspozycji wewnętrzne kanały informacyjne i platformy, które ułatwią nam to działanie. Chcemy zaangażować pracowników w procesy związane ze zrównoważonym rozwojem, a także realizować dla nich odrębne inicjatywy wspierające odpowiedzialny styl życia i pracy.

Jakie wyzwania związane z transformacją gospodarki w kierunku zrównoważonym czekają Grupę Azoty w najbliższym czasie?

Podobnie jak przed całym rynkiem, stoi przed nami szereg wyzwań i jednocześnie istotnych szans związanych z tą transformacją. Z jednej strony są to zmiany rynkowe i regulacyjne dotyczące sedna prowadzonej przez nas działalności, a mianowicie portfolio produktowego i preferencji klientów, procesów produkcyjnych, technologii, oczekiwań instytucji finansowych czy wzorców przychodowo-kosztowych. Mogą one zdefiniować istotę przewagi konkurencyjnej w wielu sektorach, w tym w naszej branży. Z drugiej strony mamy również do czynienia z bardzo istotną zmianą, jeśli chodzi o oczekiwania wobec przedsiębiorstw w zakresie transparentnej, zgodnej

ze standardami i rozbudowanej komunikacji zewnętrznej z interesariuszami.

Z naszej perspektywy kluczowy w tym zakresie jest pakiet unijnych rozwiązań regulacyjnych związanych ze sprawozdawczością, obejmujący między innymi taksonomię środowiskową czy dyrektywę o sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive). Co istotne, nowa forma sprawozdawczości ESG nie dotyczy jedynie danych historycznych, ale także konkretnych planów i zobowiązań poszczególnych przedsiębiorstw, związanych z obszarem zrównoważonego rozwoju w szerokim znaczeniu.

Jakie korzyści niesie ze sobą odpowiednie raportowanie?

W pierwszej kolejności warto zaznaczyć, że raportowanie nie jest celem samym w sobie. Jest ono jednym z narzędzi niezbędnych do realnego zarządzania kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem i stanowi odzwierciedlenie tego, co się w organizacji dzieje w tym zakresie. Oczywiście, jest i będzie ono również obowiązkiem – nie tylko tak jak obecnie dla jednostek zainteresowania publicznego, ale także dla innych podmiotów, w tym kilku tysięcy dużych przedsiębiorstw działających w Polsce. Przy tak ogromnej bazie wystandaryzowanych danych na rynku, poddawanych obowiązkowo zewnętrznej

weryfikacji przez audytora, brak odpowiedniego raportowania może nieść ze sobą istotne negatywne konsekwencje w relacjach z klientami, instytucjami finansowymi, inwestorami, organizacjami pozarządowymi czy lokalną społecznością. Z drugiej strony, dobre raportowanie przemyślanych i sukcesywnie realizowanych działań otworzy przed organizacjami wiele szans rynkowych, a także w relacjach z instytucjami finansowymi.

ESG to wyższa konieczność, czy wewnętrzna chęć odpowiedniego rozwoju firmy?

Myślę, że zarówno konieczność, jak i po prostu odpowiedzialność. Konieczność, ponieważ w dzisiejszej rzeczywistości gospodarczej interesariusze, tj. między innymi klienci, inwestorzy czy instytucje finansowe wymagają od przedsiębiorstw aktywnych działań w kontekście ESG. Natomiast odpowiedzialność zarówno za nasze otoczenie – to, w jaki sposób na nie oddziałujemy, jak i naszą firmę – abyśmy zarówno w codziennych działaniach, jak i w dłuższej, strategicznej perspektywie budowali stabilny biznes, będący również dla nas miejscem pracy. Biorąc pod uwagę potencjał naszej Grupy oraz doświadczenie tworzących ją zespołów, jestem przekonany, że zrealizujemy nasze cele, a sukces, który osiągniemy, będzie naszą wspólną zasługą.

Dziękuję za rozmowę.

 Norbert Masełko

Woda jednym z kluczowych surowców pomocniczych

O modernizacji i rozbudowie stacji uzdatniania i demineralizacji wody rozmawiamy z dyrektorem Centrum Infrastruktury w Grupie Azoty Police Tomaszem Tokarczykiem

Możliwość korzystania z wody zdemineralizowanej produkowanej w Grupie Azoty Police oznaczała dla fabryki Polimerów ogromne korzyści, gdyż nie musiano uwzględniać w jej ramach budowy osobnej instalacji produkcji wody zdemineralizowanej.

Panie Dyrektorze, jaką rolę woda ogrywa w naszym przedsiębiorstwie?

Obok gazu ziemnego, węgla i fosforu, woda jest jednym z kluczowych surowców pomocniczych, wykorzystywanych przez w Grupę Azoty Police. Ma ona szerokie zastosowanie w poszczególnych jednostkach produkcyjnych Spółki jako medium chłodzące urządzenia, ma bezpośrednie zastosowanie w procesach technologicznych, jest wykorzystywana w celach przeciwpożarowych i socjalno-bytowych. Do instalacji wymagających chłodzenia wykorzystywana jest woda chłodnicza z otwartych i zamkniętych obiegów wody. Urządzenia i instalacje wymagające wody oczyszczonej i specjalnie przygotowanej wykorzystują wodę zdemineralizowaną. Woda pod różnymi postaciami jest więc niezbędna w procesach produkcyjnych wszystkich Jednostek Biznesowych i Centrów Wsparcia Spółki.

Dlaczego doszło do zamknięcia I Instalacji Wody Demineralizowanej?

Wyłączenie Stacji Demi I było jednym z założeń zrealizowanej inwestycji pn. „Uniezależnienie produkcji wody zdemineralizowanej od zmiennego zasolenia w Odrze oraz zwiększenie możliwości wytworzenia wód specjalnych na instalacjach

Woda ma szerokie zastosowanie w poszczególnych jednostkach produkcyjnych Spółki jako medium chłodzące urządzenia, ma bezpośrednie zastosowanie w procesach technologicznych, jest wykorzystywana w celach przeciwpożarowych i socjalno-bytowych.

przygotowania wody” (modernizacja Stacji Demi II). Inwestycja polegająca na modernizacji stacji Demi II doposażyła instalację produkcji wody w dodatkowy węzeł wstępnej redukcji zasolenia w oparciu o techniki membranowe, co poprawiło efektywność instalacji. Wybudowano również nowe ciągi produkcji wody zdemineralizowanej metodą jonitową. Wszystko to umożliwiło zwiększenie zdolności produkcyjnych Stacji Demi II, zaspokajając tym samym zapotrzebowanie na wodę jednostek produkcyjnych Grupy Azoty Police oraz kooperantów Spółki, takich jak np. instalacje Projektu Polimery. Pozwoliło to zrezygnować z dużo mniej efektywnej produkcji wody zdemineralizowanej na przestarzałej technologicznie instalacji Demi I.

Dotychczasowa instalacja zostanie całkiem rozebrana czy może być w ciągłej gotowości do wznowienia pracy?

Instalacja Stacji Demi I przeznaczona zostanie do likwidacji, gdyż nie byłoby opłacalne ekonomicznie utrzymywanie w gotowości jej urządzeń i rurociągów, w sytuacji możliwości produkcji wody na zmodernizowanej Stacji Demi II.

Czym różnią się obie instalacje?

Stacja Demi I wykorzystuje technologię jonitową współprądową z lat 60. ubiegłego wieku, natomiast stacja Demi II to dwie współistniejące technologie: jedna starsza, ale nadal aktualna francuska technologia z lat 80., wykorzystująca technologię jonitową przeciwprądową i współprądową, a najnowsza część instalacji wykorzystuje jonitową technologię przeciwprądową w złożach opakowanych, która charakteryzuje się najwyższą sprawnością.

Jakie korzyści przyniesie zmodernizowana stacja Demi II?

Poza wspomnianym zwiększeniem zdolności produkcyjnych, w ujęciu strategicznym inwestycja ta pozwala na uniezależnienie się w znacznym stopniu Spółki od skutków zjawiska wzrostu zasolenia wody odrzańskiej. W ostatnich latach zjawisko to ulegało intensyfikacji, zagrażając stabilności pro-

dukcji wody w Spółce. Dodatkową, nie mniej istotną korzyścią z modernizacji Stacji Demi II, jest ograniczenie kosztów jednostkowych produkcji, poprzez ograniczenie zużycia ługu sodowego i kwasu siarkowego, czyli surowców wykorzystywanych w procesie produkcji.

Jakie zastosowano technologie w nowej instalacji?

Sercem nowej instalacji uzdatniania wody jest instalacja redukcji zasolenia, składająca się z dwóch modułów wykorzystujących technologię elektrolizy odwracalnej (EDR – electro-dialysis reversal). Elektrodializa odwracalna jest procesem membranowym, w którym pod wpływem przyłożonego napięcia i wytworzonego stałego pola elektrycznego następuje transport jonów przez membrany jonowymiennicze pomiędzy dwoma roztworami o różnym stężeniu. Dzięki zmianie kierunku przepływu prądu zmienia się ruch jonów, w wyniku czego z podawanej na moduły wody usuwane są zanieczyszczenia, w tym chlorki i siarczany decydujące o stopniu zasolenia wody.

Oprócz powyższej zmiany zwiększono liczbę ciągów wymiany jonowej, na które trafia woda z modułów EDR, co pozwoliło zwiększyć zdolności produkcyjne instalacji. Nowe ciągi działają na analogicznej do starych zasadzie

wymiany jonowej w złożach poprzez przepuszczanie wody przez szereg wymienników kationitowych i jonitowych, na których z wody usuwane są niepożądane jony, z tym, że wykorzystywana jest współczesna metoda jonitowa przeciwprądowa.

Jaki wpływ miało pojawienie się nowej fabryki (Polyolefins) na pojawienie się Demi II?

Budowa fabryki Polimerów była jednym z argumentów przemawiających za modernizacją Stacji Demi II. Możliwość korzystania z wody zdemineralizowanej produkowanej w Grupie Azoty Police oznaczała dla fabryki Polimerów ogromne korzyści, gdyż nie musiano uwzględniać w jej ramach budowy osobnej instalacji produkcji wody zdemineralizowanej. W ten sposób uniknięto wydatkowania kilkudziesięciu milionów złotych. Jednocześnie umowa na dostarczanie wody demi obciąża Grupę Azoty Police do zapewnienia niezawodnych dostaw tego medium, co bez modernizacji Stacji Demi II i w świetle wysokiego zasolenia wody odrzańskiej nie byłoby możliwe. Tak więc zrealizowana inwestycja modernizacji Stacji Demi II pozwoliła osiągnąć istotną synergię pomiędzy Grupą Azoty Police a nową fabryką Polimerów.

Dziękuję za rozmowę.

Każdy kolejny samochód będzie niskoemisyjny

✍️ Łukasz Apostel

Zakup samochodów służbowych, ubezpieczenie, obsługa serwisowa, pomoc użytkownikom w razie awarii — to tylko niektóre z zajęć, jakie w ramach obowiązków służbowych wykonuje flotowiec. Od przeszło ośmiu lat opiekunem floty samochodowej w Grupie Azoty ZAK jest Sławomir Strzelczyk. W ostatnim czasie istotnym projektem, którym zajmował się zespół z kędzierzyńskiej spółki na czele z panem Sławomirem, było wdrożenie do eksploatacji samochodów niskoemisyjnych i infrastruktury w postaci stacji szybkiego ładowania.

Czy sprawowanie pieczy nad samochodami służbowymi wymaga specjalistycznej wiedzy?

Kiedy zaczynałem pracę na stanowisku koordynatora floty w Grupie Azoty ZAK, samochody nie były moim największym zainteresowaniem. Z biegiem czasu jednak zacząłem się coraz bardziej interesować wieloma zagadnieniami związanymi z samochodami, mam tu na myśli przede wszystkim zarządzanie flotą. W tej chwili, kiedy mamy w swojej flocie samochody niskoemisyjne, wymaga to ode mnie o wiele większej wiedzy i zaangażowania w temacie motoryzacji. Dodatkowo, aby poszerzać swoją wiedzę, od kilku lat korzystamy z czasopisma Flota, jeździmy na różne eventy typu Fleet Electric Day, na których mamy możliwość przetestowania samochodów elektrycznych i niskoemisyjnych. Dwa razy w miesiącu uczestniczymy również w spotkaniach online, podczas których możemy się dowiedzieć wielu interesujących nowości, jakie są wprowadzane na rynku motoryzacyjne.

Ile samochodów liczy flota Grupy Azoty ZAK?

Nasz zespół zarządza prawie pięćdziesięcioma samochodami. Podstawową flotą są samochody osobowe Opel Astra w liczbie 18 sztuk. Do tego mamy samochody Volkswagen Caddy, które są do dyspozycji służb w zakładzie i wspomagają ich pracę. Mamy

Nasz zespół zarządza prawie pięćdziesięcioma samochodami. Podstawową flotą są samochody osobowe Opel Astra w liczbie 18 sztuk. Do tego mamy samochody Volkswagen Caddy, które są do dyspozycji służb na zakładzie i wspomagają ich pracę.

kilka większych samochodów marki Toyota do przewozu ludzi lub próbek.

Najnowszy nabytek z tego roku to cztery samochody elektryczne, Volkswagen e-Crafter i trzy elektryki Renault Megane E-tech. Zarządzamy również samochodami specjalnymi, do których należą wozy strażackie z Jednostki Ratownictwa Chemicznego. Jeżeli chodzi o samochody nowe i elektryczne, to są one do trzech lat leasingowane, natomiast po tym okresie są wykupywane i stanowią naszą własność.

Co należy do obowiązków koordynatora polityki samochodowej?

Wszystko, co się wiąże z samochodami, czyli koordynacja przeglądów, organizacja napraw, pomoc użytkownikom samochodów oraz cała dokumentacja rozliczeniowa.

Jak wygląda przeciętny dzień flotowca?

Standardowy dzień jest taki, że mamy do obrobienia dokumenty rozliczeniowe. Oprócz tego zajmujemy się planowaniem floty samochodów wspólnych dla użytkowników. Staramy się to robić z trzydniowym wyprzedzeniem, ale oczywiście zdarzają się takie sytuacje, że ktoś zadzwoni i potrzebuje samochodu na już i wtedy, jeśli jest taka możliwość, staramy się, by samochód był zapewniony. Innym tematem są awarie na drodze. Jest nas dwóch w zespole, więc mamy taką możliwość, by pojechać do kogoś z pomocą w razie potrzeby. Jeździmy do serwisów, tak naprawdę ciągle coś się dzieje.

Jak zrodził się pomysł zainwestowania w samochody elektryczne?

Przez ostatnie dwa lata jeździliśmy na Fleet Electric Day, gdzie mieliśmy możliwość testowania takich samochodów. W firmie rozpoczęły się analizy, które samochody mogłyby być zastąpione elektrycznymi. Brałmy pod uwagę cenę, możliwość otrzymania dotacji i ewentualne oszczędności uzyskane na wymianie.

Pierwszą kwestią do rozwiązania było ładowanie tego typu samochodów. Po analizie stwierdziliśmy, że dobrze byłoby postawić na terenie zakładu dwie stacje szybkiego ładowania. Po wewnętrznych konsultacjach i rozmowie z zarządem otrzymaliśmy zielone światło, wystąpiono

W naszej Spółce zostały uaktualnione regulacje dotyczące floty samochodowej, które formalnie wprowadziły samochody niskoemisyjne do użytku. Jeżeli więc będziemy kupować jakiegokolwiek nowy samochód, będzie on niskoemisyjny.

o budowę stacji, które zostały w zeszłym miesiącu oddane do eksploatacji. To był taki początek myślenia o samochodach elektrycznych dla Spółki.

W zeszłym roku natomiast dostaliśmy zgodę na zakup samochodów elektrycznych,

która została zrealizowana w marcu tego roku. W naszej Spółce zostały uaktualnione regulacje dotyczące floty samochodowej, które formalnie wprowadziły samochody niskoemisyjne do użytku. Jeżeli więc będziemy kupować jakiegokolwiek nowy samochód, będzie on niskoemisyjny.

A jak wygląda eksploatacja samochodów elektrycznych z ekonomicznego punktu widzenia?

Samochody są bardzo drogie, ale była możliwość uzyskania dotacji, z której skorzystaliśmy. Warunkiem jej utrzymania jest określona liczba kilometrów, którą samochód musi wyrobić rocznie. Jeśli mówimy o pojazdach, które wykonują duży przebieg, to jak najbardziej się to opłaca, bo zużycie energii w stosunku do zużycia paliwa jest dużo mniejsze niż w przypadku aut spalinowych.

Zarządzamy również samochodami specjalnymi, do których należą wozy strażackie z Jednostki Ratownictwa Chemicznego.

W jakim trybie pracujesz, czy Twoja praca rzeczywiście kończy się o przystawionej 15:00?

Inaczej, po 15:00 wychodzę do domu (śmiech). Wiadomo, że różne sytuacje mają miejsce i czy ja, czy kolega, który ze mną pracuje – pan Bronek Pietron – odbieramy telefony po godzinach. Czasem trzeba po kogoś podjechać, bo gdzieś stanął na drodze – jesteśmy więc dyspozycyjni.

Dziękuję za rozmowę.

Anna Pietrzak

Compliance

• znaczy odpowiedzialność

Zapewnienie zgodności z przepisami jest jednym z kluczowych aspektów prowadzenia biznesu. Zagadnienie to podlega w ostatnim czasie szczególnej uwadze ze względu na konflikt zbrojny, który toczy się za naszą wschodnią granicą. O wielkiej roli obszaru compliance w działaniu firmy zgodnie z zasadami rozmawiamy z Rafałem Żemełką, specjalistą ds. compliance w Grupie Azoty ZAK.

Do czego potrzebne jest nam compliance i przed czym nas chroni? Compliance pełni kilka funkcji. Najistotniejszą z nich jest ochrona interesów przedsiębiorcy, jego kadry zarządzającej, pracowników i kontrahentów przed ryzykiem naruszenia przepisów, a co za tym idzie – nałożeniem sankcji.

Ponadto, jeżeli przedsiębiorca wdrożył compliance, wzbudza większe zaufanie wśród kontrahentów, co przekłada się na relacje biznesowe. Dobrze funkcjonujący system compliance jest również gwarancją jakości w obszarze prowadzenia biznesu. Ważną funkcją jest także doradztwo, uświadamianie pracowników w tym zakresie. W ubiegłym roku nasz zespół przeszkolił ponad 200 osób z kadry zarządzającej.

Najważniejsze, by compliance przynosiło korzyści Grupie Azoty ZAK S.A. i jej pracownikom. Staramy się więc wstuchiwać w ich głosy i rozwijać świadomość wagi tej tematyki, prowadząc szkolenia.

Compliance to stosunkowo nowy obszar działalności w naszej firmie. Z czego wynika potrzeba jego rozwijania?

Moim zdaniem zmianie uległo podejście przedsiębiorców i cele, które chcą osiągnąć w biznesie. Oczywiście wciąż kluczowe jest uzyskiwanie jak najlepszych wyników finansowych, jednak bardzo dużo w ostatnim czasie mówi się o etyce, o tym, w jaki sposób prowadzimy biznes. Compliance zrodziło się właśnie z potrzeby przedsiębiorców, by działać fair na wszystkich frontach, funkcjonować zgodnie z przepisami i być dobrym członkiem społeczności. Dzięki temu buduje się też pozytywną reputację, która w biznesie jest bardzo ważna.

Rozwój obszaru compliance jest też wynikiem rosnącej liczby regulacji, w tym przepisów Unii Europejskiej.

Czy compliance dotyczy wszystkich pracowników Spółki?

Jak podkreślamy na naszych szkoleniach, compliance to również odpowiedzialność. Za tę kwestię jesteśmy odpowiedzialni w przedsiębiorstwie wszyscy, oczywiście w różnych zakresach.

Jakie są główne regulacje w Państwa obszarze i czego dotyczą?

Najważniejszym dokumentem, który jest skierowany do wszystkich pracowników, jest Kodeks postępowania etycznego Grupy Azoty. Określa on wartości, jakimi kieruje się Grupa w prowadzeniu działalności.

Kolejnym dokumentem, który obowiązuje na poziomie naszej Spółki, ale oparty jest na wytycznych korporacyjnych, jest Kodeks antykorupcyjny. Dokument ten pomaga nam rozpoznać schematy i zdarzenia, w przypadku których możemy mieć do czynienia z korupcją.

W Polityce przeciwdziałania konfliktom interesów znajdziemy definicję tego zjawiska, opis okoliczności, w których może ono występować i sygnałów ostrzegawczych, które powinny wzbudzić naszą czujność. Ponadto wskazania, co robić, gdy zidentyfikujemy zagrożenie konfliktem interesów.

Bardzo ważnym i obszernym dokumentem jest Polityka zgłaszania nieprawidłowości, która ukazuje schemat zgłaszania nieprawidłowości potencjalnych lub już zaistniałych. Możemy to zrobić jawnie lub anonimowo za

Jeżeli przedsiębiorca wdrożył compliance, wzbudza większe zaufanie wśród kontrahentów, co przekłada się na relacje biznesowe.

pośrednictwem trzech kanałów: pisemnie – listownie lub za pomocą tzw. czerwonych skrzynek zlokalizowanych na terenie zakładu, osobiście – zgłaszając swojemu przełożonemu lub stałemu Członkowi Zespołu powołanego do realizacji polityki, lub elektronicznie, tj. drogą mailową. Mówiąc bardzo ogólnie, nieprawidłowości możemy zdefiniować jako działania stanowiące potencjalne naruszenie lub nakłanianie do naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad lub reguł wewnętrznych powszechnie przyjętych zwyczajów, lub wartości zawartych w Kodeksie etyki, zdarzenia, które negatywnie wpływają na działalność naszej Spółki – trudno zawęzić je do zamkniętego katalogu.

W ramach Polityki funkcjonuje pojęcie sygnalisty, czyli osoby zgłaszającej nieprawidłowość. Jest to dość kontrowersyjne zagadnienie, gdyż działania tego typu są niesłusznie kojarzone z donoszeniem. Warto podkreślić, że zgłaszanie nieprawidłowości musi odbywać się w dobrej wierze, gdy celem powinno być dobro naszej Spółki, a nie np. odegranie się na kimś, kogo nie lubimy. Ten system jest po to, by rozwijać naszą działalność, eliminować błędy i wdrażać pomysły na usprawnienia. Jeśli są sprawy, na które narzekamy, dlaczego nie wziąć ich w swoje ręce i nie zgłosić do rozpatrzenia? Oczywiście, jeśli jest taka możliwość, zawsze warto zacząć od kontaktu z przełożonym. Niektóre problemy można rozwiązać na swoim poziomie, bez angażowania Zespołu do realizacji polityki.

Warto pamiętać, że jeśli dana osoba poweźmie informację o wystąpieniu lub zagrożeniu wystąpienia nieprawidłowości, ma obowiązek zgłosić ten fakt do siedmiu dni roboczych – ukrywanie go byłoby złamaniem zasad wynikających z polityki.

Kolejnym tematem, który często wzbudza niepokój wśród pracowników jest Polityka prezentowa. Jak się zachować, gdy otrzymamy prezent? Zgodnie z zasadami powinniśmy

odpakować go w obecności wręczającego – chyba że np. jesteśmy za granicą i nie pozwalają na to uwarunkowania kulturowe danego kraju. Następnie należy w miarę możliwości ocenić jego wartość – graniczna jest tu kwota 200 złotych brutto. Jeśli nie jesteśmy w stanie zrobić tego w danej chwili, nie panikujemy – mamy trzy dni robocze na złożenie do przełożonego oświadczenia o przyjęciu prezentu, w którym wskazujemy jego szacowaną wartość. Jeśli mieścimy się w limicie kwotowym, zatrzymujemy prezent i na tym nasze zadanie się kończy. W przypadkach, gdy wartość przedmiotu jest za wysoka, przekazujemy go do przełożonego, a ten do Biura Komunikacji i CSR na cele konkursowe. Pamiętajmy, że materiały reklamowe, takie jak długopisy, smycze czy kalendarze, nie są traktowane jako prezenty.

Znajomość zapisów Polityki prezentowej jest obowiązkowa, jednak warto też kierować się swoimi doświadczeniami, każdorazowo ocenić sytuację i odpowiedzieć sobie na pytania – czy otrzymując prezent, czujemy się z tym dobrze, czy nie odbieramy go jako elementu wywierania jakiegoś rodzaju presji? Granica w takich sytuacjach bywa cienka.

Na bazie dokumentów, o których mówiłem wcześniej, powstał Kodeks postępowania dla partnerów biznesowych. Chcemy, by nasi kontrahenci prowadzili swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów, a także zasad i wartości, którymi sami kierujemy się w biznesie.

W związku z wojną za naszą wschodnią granicą wiele uwagi poświęca się procedurom sankcyjnym. Na czym one polegają i dlaczego są tak istotne?

W naszej Spółce na bazie dokumentu korporacyjnego i w odpowiedzi na polską ustawę sankcyjną powstała procedura podstawowej weryfikacji kontrahentów zewnętrznych. Dokumenty te wymuszają na nas zwiększenie ostrożności przy współpracy z pewnymi kontrahentami.

Sankcje pełnią funkcję mechanizmu, którego zadaniem jest zahamowanie działań osób dopuszczających się łamania przepisów prawa międzynarodowego lub zaburzania światowego pokoju. Funkcjonują od dawna, wcześniej były głównie nakładane na kraje znacznie bardziej oddalone niż Rosja. W momencie wybuchu wojny w Ukrainie odczuliśmy, że ta sytuacja jest bardzo blisko

Chcemy, by nasi kontrahenci prowadzili swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów, a także zasad i wartości, którymi sami kierujemy się w biznesie.

nas, musimy i chcemy się jej przeciwstawić w każdy możliwy sposób. Sankcje są wyrazem tego, że nie chcemy wspierać i finansować osób odpowiedzialnych za konflikt zbrojny.

Dzięki procedurze weryfikacji kontrahentów mamy pewność, że dochowaliśmy w tym procesie należytej staranności. Oczywiście dokument nakłada na pracowników dodatkowe obowiązki, jednak ich realizacja jest niezbędna, by nie narażać siebie ani Spółki na negatywne konsekwencje.

W jaki sposób sprawdzić, czy nasz kontrahent nie podlega sankcjom?

Weryfikacja polega na sprawdzeniu, czy dany podmiot nie figuruje na listach sankcyjnych. To samo tyczy się jego tzw. rzeczywistych beneficjentów. Mamy do tego odpowiednie narzędzia – przede wszystkim program Dow Jones, który skupia wszystkie listy sankcyjne w jednym miejscu i jest

aktualizowany na bieżąco. Pokazuje również powiązania między podmiotami. Jeśli nie posiada się odpowiedniego oprogramowania, można dokonać weryfikacji, przeglądając listy sankcyjne poszczególnych krajów i organizacji.

Kontrahenci mają również obowiązek składania oświadczeń o przestrzeganiu przepisów sankcyjnych, a za złamanie przepisów w tym zakresie grożą im wysokie kary. Czy istnieją pewne odstępstwa od tej reguły, np. dla niewielkich firm lokalnych lub w przypadku zamówień o niskiej wartości?

Na ten moment wyłączeniu spod procedury podlegają m.in. organy władzy publicznej, uczelnie publiczne czy niektóre instytucje finansowe. Trudno natomiast ocenić kontrahenta np. przez pryzmat wartości zamówienia – jeśli współpracując z nim, złamiemy przepisy, to jest to niezależne od tego, czy będzie to kwota 2 000 zł, czy 20 000 zł.

Zdajemy sobie sprawę, że weryfikacja może być czasochłonna i uciążliwa, dlatego nasz zespół pracuje obecnie nad nowymi wyłączeniami spod procedury dla przypadków, gdy ryzyko ocenimy jako niskie.

Praca w obszarze compliance wymaga kompleksowego spojrzenia na biznes. Jaki zasób wiedzy i umiejętności jest potrzebny w tak interdyscyplinarnej działalności?

Compliance to zgodność z powszechnie obowiązującymi przepisami prawnymi, także tymi, które nie mają charakteru karnego, jak również standardami pozaprawnymi, do których przestrzegania zobowiązało się przedsiębiorstwo, w tym dokumentami wewnętrznymi zwanymi „politykami”. Jest to bardzo szeroki obszar. To, w jakim zakresie zostanie wdrożony, jest uzależnione od decyzji przedsiębiorstwa oraz ryzyk, które są związane z prowadzeniem danej działalności.

Bardzo ważna jest umiejętność interpretacji przepisów prawa, wiedza ekonomiczna i biznesowa. Przede wszystkim jednak liczy się otwartość na kontakt z drugą osobą, na pytania, sugestie i wątpliwości, bo w ZAK mamy pełen przekrój różnego rodzaju działalności, a obszar compliance dotyczy w pewnym zakresie wszystkich. Najważniejsze, by compliance przynosiło korzyści Grupie Azoty ZAK S.A. i jej pracownikom. Staramy się więc wsłuchiwać w ich głosy i rozwijać świadomość wagi tej tematyki, prowadząc szkolenia.

Dziękuję za rozmowę.

📄 Biuro Komunikacji Grupy Azoty Puławy

Kolejny doktorat wdrożeniowy w Grupie Azoty Puławy obroniony

Marta Klimczyk, pracująca na co dzień w Biurze Koordynacji Projektów i Zasobów Badawczo-Rozwojowych, obroniła w Instytucie Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego Polskiej Akademii Nauk w Lublinie rozprawę doktorską pt. „Opracowanie nowej formułacji nawozowej na bazie roztworu saletrzano-mocznikowego RSM® o zredukowanej emisji amoniaku”.

Efektem praktycznym doktoratu jest nowo opracowana formuła nawozu płynnego na bazie RSM® z siarką o pożądanym rynkowo składzie i spełniająca wymagania legislacyjne, której skuteczność została potwierdzona w doświadczeniach inkubacyjnym i wazonowym.

Praca Marty Klimczyk to drugi doktorat wdrożeniowy, obroniony w Grupie Azoty Puławy w ramach programu prowadzonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

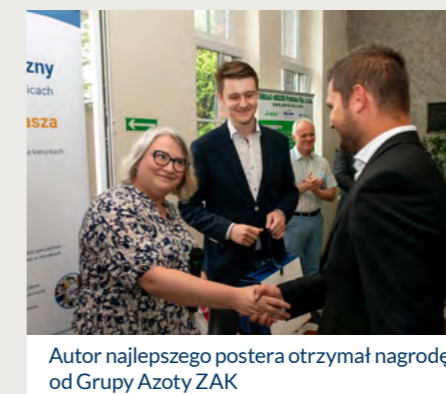
Nagroda dla najlepszego postera

📄 Alicja Derej

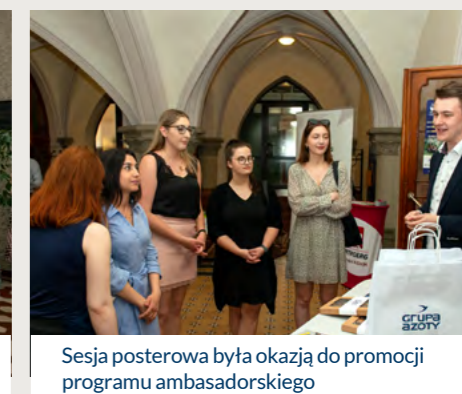
Na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbyła się uroczysta sesja posterowa, podczas której tegoroczni dyplomanci zaprezentowali wyniki swoich badań uzyskanych w trakcie realizacji prac magisterskich.

Sesja posterowa była doskonałą okazją, aby nawiązać kontakty ze studentami, którzy niebawem wkroczą na rynek pracy. Na miejscu był Ambasador Marki Grupy Azoty Michał Naszkiewicz, który promował program ambasadorski i zachęcał do związania przyszłości zawodowej z firmą. Była to jedna z ostatnich aktywności Michała jako ambasadora w roku akademickim 2022/2023 – dziękujemy za owocną współpracę!

Grupa Azoty ZAK ufundowała nagrodę dla najlepszego postera, wybranego przez dyrektora Departamentu Rozwoju Urszulę Dorosz, która jednocześnie reprezentuje Spółkę w Radzie Społecznej uczelni. Nagroda trafiła do Artura Fiura za pracę pt. „Synteza polimerów na bazie pochodnych kwasów tłuszczowych do poli(chloroku winylu)”.

Autor najlepszego postera otrzymał nagrodę od Grupy Azoty ZAK

Sesja posterowa była okazją do promocji programu ambasadorskiego

Grupa Azoty ZAK od wielu lat współpracuje ze śląską uczelnią na wielu płaszczyznach. Na Politechnice Śląskiej wielu pracowników Spółki realizuje swoje doktoraty wdrożeniowe, a absolwenci uczelni zasilają naszą kadrę pracowniczą. Zawarte porozumienie o współpracy umożliwia też studentom odbywanie praktyk dyplomowych, staży studenckich oraz wsparcie merytoryczne przy realizacji prac dyplomowych.

Mirosław Biedroń

Projekty wolontariackie w Tarnowie

W II edycji Wolontariatu Pracowniczego Grupy Kapitałowej Grupa Azoty w całej Polsce realizowanych jest 14 projektów, w których bierze udział prawie 150 osób. Każdy projekt otrzymał od Grupy Azoty 6 tysięcy złotych dofinansowania.

WTarnowie w ramach wolontariatu pracowniczego powstają cztery projekty. Na ukończeniu są zwłaszcza prace w Przedszkolu nr 33 w Tarnowie, które znajdują się blisko naszych zakładów i przed laty wybudowane zostało właśnie przez fabrykę.

Teraz pracownicy Grupy Azoty razem z osobami wspierającymi stworzyli tam miejsce przyjazne owadom i ptakom. Powstała ścieżka edukacyjna z podniesionymi grządkami, gdzie zaczyna już rosnąć kwiatna łąka. Postawione zostały „hotele dla pszczół”, a na drzewach zawisły budki dla owadów. Dzieci mogą prowadzić obserwacje pogody, korzystając ze stacji meteorologicznej. Wkrótce pojawią się tablice edukacyjne, zegar słoneczny oraz zbiorniki na deszczówkę.

– *Cieszymy się, że udało się utworzyć w Tarnowie nową przestrzeń dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia. W siedzibie Stowarzyszenia pojawiła się nowa sala terapeutyczna, która będzie służyć przez wiele lat mieszkańcom. Jesteśmy ogromnie wdzięczni Grupie Azoty i jej pracownikom za dostrzeżenie problemu, zaangażowanie i poświęcenie czasu – powiedział Krzysztof Drwał Przedstawiciel Odbiorcy Projektu.*

– *Program „Wolontariat Pracowniczy” skutecznie połączył życie zawodowe od lat związane z Grupą Azoty z działalnością charytatywną, zapewniającą lepszą przyszłość dzieci wymagających wsparcia. Sala którą wspólnie przygotowaliśmy będzie służyć przez wiele lat i pozostajemy otwarci na realizację kolejnych potrzeb związanych z podnoszeniem jakości niezbędnego wsparcia dla dzieci i młodzieży – powiedział Krzysztof Michoń Wolontariusz Spółki.*

Wszystkim zaangażowanym w nasz wolontariat serdecznie dziękujemy.

Eko-maluchy to dzielne Zuchy (Wolontariat pracowników Grupy Azoty S.A.)

Wyremontowanie jednej sali dydaktycznej oraz stworzenie w niej „Zielonego Kącika”, to efekty naszej akcji w Przedszkolu Publicznym nr 35 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie.

W pozostałych ośmiu salach powstaną kąciki „Zielone filtry” z roślinami, które filtrują powietrze i produkują tlen.

Na terenie ogrodu przedszkolnego zasiana zostanie kwiatna łąka, postawiony będzie tunel foliowy na ogródek warzywny, którym opiekować się będą przedszkolaki.

W trosce o ich lepsze jutro (Wolontariat pracowników Grupy Azoty Automatyka)

Przedmiotem zadania jest utworzenie pierwszej w Tarnowie sali terapeutycznej dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia w postaci treningów umiejętności społecznych. Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO posiada lokal, który wymaga remontu oraz wykwalifikowaną kadrę specjalistów do prowadzenia tego typu zajęć.

W ramach zadania zostanie wyremontowana i wyposażona sala terapeutyczna. Zadanie obejmuje przygotowanie ścian i sufitów do malowania, malowanie, sprzątanie sali, mycie okien, zakup niezbędnego sprzętu, jego transport i montaż, zakup mebli.

Biuro Marketingu i Komunikacji Grupy Azoty Siarkopol
Fot. archiwum własne Siarkopol

Tak działał wolontariat pracowniczy w Siarkopolu dzięki środkom Grupy Azoty

Grupa wolontariuszy z Siarkopolu podjęła wyzwanie zmierzania się z własnymi pomysłami w ramach drugiej edycji wolontariatu pracowniczego Grupy Azoty. Pracownicy zrealizowali dwa projekty, które posłużą lokalnej społeczności.

Bo inwestowanie w dzieci ma sens. Jeden z projektów o nazwie „Sensdzieciaki – rozwój sensoryczny na wczesnym etapie edukacji dzieci” został zrealizowany w Publicznej Szkole Podstawowej w Połańcu. Pomysł powstał dzięki rozmowom ze środowiskiem nauczycielskim oraz dyrekcją połańcickiej szkoły, z którą Siarkopol współpracuje od lat.

– *Zabawy sensoryczne zapewnią doskonałą stymulację wszystkich zmysłów. Pozwalają trenować koordynację ciała oraz motorykę dużą. Pozytywnie wpływają na rozwój fizyczny dziecka i są świetną alternatywą dla wszelkich zabawek elektronicznych, smartfonów czy gier komputerowych – mówiła Gabriela Zielińska, dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Połańcu.*

W ramach wolontariackiej inicjatywy Pracownicy Grupy Azoty Siarkopol zakupili sprzęt z przeznaczeniem terapeutycznym, a z pomocą kadry pedagogicznej PSP w Połań-

Projekt „Sensdzieciaki” odbył się w Publicznej Szkole Podstawowej w Połańcu

cu zorganizowali dla dzieci z klas I-III ścieżkę sensoryczną. – *Chcemy wzmacniać wrażliwość i kreatywność młodego pokolenia. Mamy nadzieję, że projekt przyniesie długofalowe*

Realizatorki projektu „Sensdzieciaki”

korzyści, a pozostawiony w szkole sprzęt będzie służył kolejnym rocznikom – powiedziała Dominika Sowińska, liderka projektu „Sensdzieciaki”.

Dla bezpieczeństwa i integracji. Z kolei inna grupa wolontariuszy z liderką z Siarkopolu postanowiła zainwestować w zieleni, realizując projekt pod nazwą „Zielony Zakątek w Kiełczynie”. Polegał on na zagospodarowaniu terenu przy świetlicy wiejskiej i przedszkolu w Kiełczynie. Wolontariusze uporządkowali zaniedbaną przestrzeń, zagospodarowali część placu, sadząc rabaty z krzewami oraz drzewka ozdobne. Zakupili również ławki oraz kosze na śmieci. Teraz można tam spokojnie usiąść, porozmawiać ze znajomymi i posłuchać śpiewu ptaków.

– *Dzięki pozyskanym funduszom przywróciliśmy dawną świetność placu znajdującego się przy świetlicy wiejskiej oraz przedszkolu, zadbałmy o środowisko poprzez posadzenie roślin zielonych, a przede wszystkim wspólnie stworzy-*

Realizatorki projektu „Zielony Zakątek w Kiełczynie”

liśmy bezpieczne miejsce do zabaw dla dzieci z sąsiedniego przedszkola – mówiła Magda Kosowicz lider projektu „Zielony Zakątek w Kiełczynie”.

Projekty zostały w całości sfinansowane przez Grupę Azoty S.A. w ramach wolontariatu pracowniczego.

VII Zlot Motocyklowy MOTO AZOTY 2023

Tegoroczny Zlot Motocyklowy w Polańczyku przeszedł do historii. W wydarzeniu organizowanym przez TTS „AZOTY” w dniach 19–21 maja wzięło udział 158 osób ze wszystkich spółek Grupy Azoty.

Podczas pierwszego dnia, przy ognisku wszyscy wymieniali się wrażeniami ze swoich podróży motocyklowych. W sobotę z kolei uczestnicy wyruszyli na przejażdżki Wielką i Małą Pętlą Bieszczadzką. Zwiedzano również znajdującą się w okolicy zapórę i kolej gondolową. Po południu odbył się koncert rockowy, podczas którego została przeprowadzona kolejna akcja charytatywna.

7 lipca siedzibę stowarzyszenia TTS „AZOTY” odwiedził szczególny gość. Był nim Maksymilian Knapik z rodziną, tegoroczny beneficjent wspomnianej akcji charytatywnej.

Podczas spotkania, rodzicom chłopca wręczony został symboliczny czek opiewający na kwotę zebraną podczas zlotowej zbiórki. W spotkaniu oprócz rodziny Knapików udział wzięli: Prezes Grupy Azoty Compounding Dariusz Cholewa, Koledzy Jarka (ojca Maksia) z Grupy Azoty Compounding oraz przedstawiciele stowarzyszenia TTS „AZOTY”. Wynik tegorocznej akcji zaskoczył pozytywnie wszystkich. Zebrane środki zostały wpłacone na konto fundacji, pod której opieką jest Maksymilian.

Organizatorzy zlotu dziękują wszystkim zaangażowanym w akcję oraz uczestnikom zlotu za niezapomniane emocje. Do zobaczenia za rok!

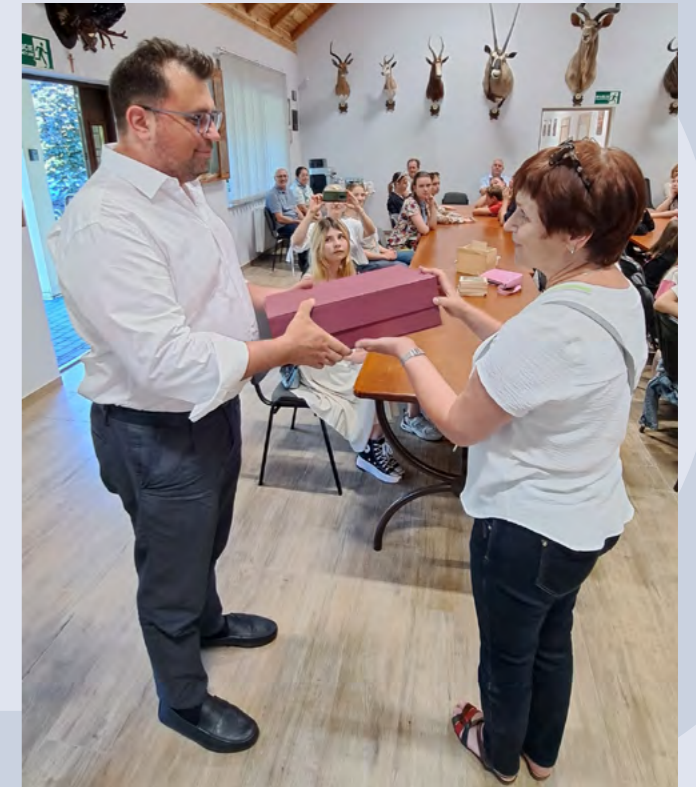

Wsparliśmy kolonie dla polskich dzieci z Białorusi

Grupa Azoty wsparła wakacyjny wypoczynek polskich dzieci i młodzieży mieszkających na co dzień na Białorusi. Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie „Razem dla Niedomic”.

8 lipca odbyło się spotkanie podsumowujące projekt z udziałem Wiceprezesa Zarządu Grupy Azoty S.A., Prezesa Zarządu Grupy Azoty ZAK S.A. Filipa Grzegorzcyka, który przyjął podziękowania od organizatorów wydarzenia oraz odebrał pamiątkową statuetkę.

Pobyt dzieci w Polsce był doskonałą okazją do poznania atrakcji turystycznych i walorów przyrodniczych Małopolski. Pod hasłem „Z biegiem Wisły i Dunajca odkrywamy walory Małopolski” goście zwiedzali okolice Tarnowa i powiatu tarnowskiego — Skamieniałe Miasteczko w Ciężkowicach, Kąsną Dolną, Zalipie i Jamną. Odwiedzili także Powiśle Dąbrowskie, Kraków, kopalnię soli w Wieliczce i Zakopane.

Obchody 70. urodzin „Żeglugi”

Iwona Drozdowicz-Tomaszek

Zespół Szkół Żeglugi Śródlądowej w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował VI Zjazd Absolwentów szkoły połączony z obchodami jej 70-lecia.

Podczas oficjalnych uroczystości na kozielskiej przystani „Szkwał”, gdzie mieszczą się pracownie nawigacyjne, nie zabrakło gratulacji, miłych wspomnień i przede wszystkim koncertu w wykonaniu utalentowanej Młodzieżowej Orkiestry Żeglugi Śródlądowej, której Grupa Azoty ZAK jest mecenasem od wielu lat. Współpraca ze szkołą obejmuje również patronat nad kierunkiem technika żeglugi śródlądowej, który jest profilem wyjątkowym w aspekcie logistyki, jak i turystyki oraz pełni istotną rolę w rozwoju żeglugi śródlądowej.

W uznaniu wieloletniej współpracy Spółkę wyróżniono odznaką i tytułem honorowym „Zasłużony dla Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej”. Wyróżnienie odebrał Członek Zarządu Grupy Azoty ZAK Bolesław Goranczewski.

sPOKo JAZZ – Puławy 2023

Piotr Górecki
fot. POK Dom Chemika

Już po raz kolejny młodzi artyści z całego świata spotkali się w mieście nad Wisłą podczas Międzynarodowych Warsztatów Jazzowych sPOKo Jazz. Puławy przez pierwszy tydzień lipca były stolicą muzyki jazzowej. Adepti szkolili się pod okiem wybitnych specjalistów w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika”.

Grupa Azoty Puławy jest mecenasem imprez kulturalnych organizowanych w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika”. Kolejna edycja warsztatów już za rok.

Tegoroczny program obfitował w intensywne, instrumentalne i wokalne ćwiczenia warsztatowe, zajęcia z historii i teorii jazzu, big-band oraz combo. Wszystkie zajęcia odbywały się w niepowtarzalnej atmosferze – wybitni artyści i jednocześnie pedagodzy wprowadzali młodych ludzi w tajniki świata jazzu.

Tradycyjnie jak co roku, zajęciom towarzyszyły występy artystyczne dla mieszkańców w wykonaniu gwiazd jazzowej sceny muzycznej, takich jak Robert Majewski Quartet 4 Chet czy Kwartet Zbigniewa Wrombla. Nie zabrakło także koncertów kadry (otworzył tegoroczną edycję warsztatów) oraz finalistów warsztatów, którzy wystąpili przy wsparciu pedagogów i muzyków. Nienasytzeni sympatycy muzyki jazzowej mogli codziennie uczestniczyć w cwieczornych jam sessions w Klubie Muzycznym „Smok”.

– Jednym z najważniejszych wydarzeń towarzysząc tegorocznej edycji warsztatów sPOKo Jazz był koncert jubileuszowy z okazji 60 urodzin Roberta Majewskiego. Majewski jest znakomitym trębaczem, który wielokrotnie był instruktorem na warsztatach jazzowych w Puławach. Jego występ z zespołem z okazji jubileuszu był jednocześnie hołdem z okazji 35. rocznicy śmierci legendarnego trębacza i wokalisty Cheta Bakera, jednego z najbardziej lirycznych wykonawców w historii jazzu. Chet Baker posiadał niezwykle rzadką – szczególnie we współczesnej muzyce – umiejętność przekazywania maksimum treści przy użyciu minimalnych środków. Wieloletnia fascynacja Bakerem zainspirowała Majewskiego do stworzenia wyjątkowego koncertu poświęconego temu wybitnemu Artystcie – powiedział Zbigniew Śliwiński, Dyrektor Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”.

Targi Sztuki Kowalskiej

Piotr Górecki
fot. GOK w Wojciechowie

Wojciechów na Lubelszczyźnie znów stał się stolicą kowalstwa. Po raz dwudziesty dziewiąty odbyły się tam Ogólnopolskie Targi Sztuki Kowalskiej. W tym roku rywalizowali ze sobą najlepsi kowale z Polski, Czech oraz Węgier. Grupa Azoty Puławy była sponsorem tego ciekawego wydarzenia.

Wydarzenie rozpoczęło piątkowe Sympozjum: „Dobre praktyki ochrony i upowszechniania tradycyjnego kowalstwa artystycznego i użytkowego”.

W sobotę z kolei odbył się konkurs kowalstwa artystycznego. Udział w nim wzięło 20 drużyn, które miały za zadanie zaprezentowanie dwóch prac. Pierwszą z nich kowale przygotowali w swoich kuźniach, wykonując kuty kosz uliczny. Drugą wykonali na miejscu, w Wojciechowie. W tym dniu przewidziano także pokaz „Dzieła Sztuki Kowalskiej – od projektu do realizacji”, podczas którego swoje umiejętności zaprezentowali uczestnicy tegorocznych Warsztatów Kowalskich. Trwały one w Wojciechowie od 27 czerwca.

W sobotę można było także wziąć udział w prezentacji i sprzedaży wyrobów kowalskich, obejrzeć wystawę kutych wyrobów, kiermasz

Roman Czerniec, prezes Stowarzyszenia Kowali Polskich:

Jestem dumny i zaskoczony, że tylu uczniów z całej Polski chce się uczyć tego zawodu. Przyjeżdżają do Wojciechowa i pochłaniają wiedzę, którą nauczyciele im przekazują. Wielu z nich ma fach w rękach i ogromny talent, a kunsztem kowalskim zajmują się od lat. Wspaniale było widzieć tylu kowali z Polski i innych krajów świata. Jestem wdzięczny, że zechcieli przyjechać do Wojciechowa i poświęcić swój czas.

Bogna Bender-Motyka, dyrektor Muzeum Wsi Lubelskiej:

Ta impreza pokazuje, że kowalstwo jest wciąż ważnym elementem polskiej tradycji. Podtrzymanie tej tradycji, wychowywanie młodych, gdzie mamy mistrza i ucznia, jest niezwykle ważne z kulturowego punktu widzenia. A przecież nam wszystkim o kulturę chodzi.

sztuki ludowej czy też występy zespołów artystycznych. Najmłodszym zapewniono zabawy kowalskie z animatorem.

W ostatni dzień imprezy miała miejsce uroczysta msza w intencji kowali, przemarsz ulicami Wojciechowa, a następnie odbyły się pokazy kucia w wykonaniu mistrzów. Wręczono również nagrody dla mistrzów kowalskich, była wystawa i sprzedaż wyrobów kowalskich, kiermasz sztuki ludowej, a także występy gwiazd estrady i wiele innych atrakcji.

Biuro Komunikacji Grupy Azoty Fosfory
Fot. www.nordcup.pl

Emocje na otwartym akwenie

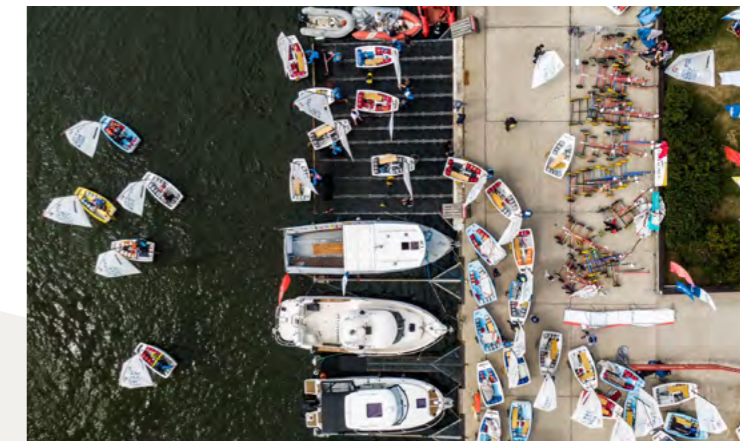
Od 7 do 9 lipca miały miejsce jedne z najbardziej popularnych regat w Polsce – Energa Nordcup Gdańsk 2023.

Osiemnasta edycja tego wydarzenia cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczyła liczba zgłoszonych załóg, uczestników indywidualnych z kraju i ze świata. Grupa Azoty była jednym z Głównych Sponsorów wodnych zmagani.

Sportowcy ścigali swoje łodzie na wody Zatoki Gdańskiej, by móc aktywnie uczestniczyć w rywalizacji na wysokim poziomie sportowym oraz sprawdzić swoje umiejętności na trudnym i niestabilnym pogodowo akwenie.

Wszystkim uczestnikom tegorocznych regat składamy ogromne gratulacje. W kolejnych żeglarskich rywalizacjach życzymy sprzyjających wiatrów!

Pobiegli dla Miłoszka

Fabian Pszon

Grupa Azoty ZAK wsparła IV Bieg Herbowy dla Miłoszka organizowany przez Klub Sportowy Koziołek. Wydarzenie jest jedną z trzech imprez sportowych zaplanowanych w ramach projektu „Sportowa Dębowa 2023”.

Zawody biegowe odbyły się na dystansie 5 km i 10 km po ścieżkach szutrowych i leśnych przy jeziorze Dębowa (gmina Reńska Wieś). To wyjątkowa impreza sportowa o charakterze charytatywnym. Podczas biegu przeprowadzono zbiórkę publiczną dla Miłoszka, chłopca zmagającego się z zespołem wad wrodzonych kończyn górnych i dolnych. Imprezę towarzyszącą stanowiły biegi dla dzieci i młodzieży.

Życiowy sukces wychowanka SOSW w Wierzchosławicach-Dwudniakach

Piotr Środawa

Dwa złota i jedno srebro – medale z tych kruszców przywiózł z Berlina Krystian Furmański. W stolicy Niemiec ponad 7 tysięcy sportowców rywalizowało w XVI Światowych Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych. Medale na szyjach reprezentantów Polski zawieszano aż 57 razy.

Ze znakomitej strony w imprezie zaprezentował się Krystian Furmański – wychowanek i pracownik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wierzchosławicach-Dwudniakach, na co dzień miłośnik jazdy konnej. Potrójny medalista igrzysk zdobywał wyróżnienia w trzech dyscyplinach: złoto za styl i ujeżdżanie oraz srebro za bieg z przeszkodami.

Grupa Azoty współpracuje z ośrodkiem już od 5 lat. Instytucja zajmuje się pomocą, edukacją, terapią dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Oprócz szkoły, internatu, świetlicy i specjalistycznych gabinetów znajduje się tam stajnia z krytą ujeżdżalnią, służąca jako centrum hipoterapii i jazdy konnej.

w dorobku Krystiana. Podopieczny SOSW w Wierzchosławicach-Dwudniakach już planuje starty w kolejnych zawodach. We wrześniu odbędzie się XI Ogólnopolski Mityng Jeździecki Olimpiad Specjalnych w Kielcach. Jak podkreśla wychowanek SOSW w Wierzchosławicach-Dwudniakach, planuje tam dobrze się bawić i pokazać się z jak najlepszej strony.

Krystianowi gratulujemy świetnego wyniku i ogromnego sukcesu. Życzymy także powodzenia w dalszej karierze.

– Jestem bardzo dumny z tego sukcesu. To moje życiowe osiągnięcie, które dało mi dodatkową motywację. Chcę jeszcze więcej jeździć, trenować. Włożyliśmy w to dużo pracy, ciągle ćwiczyliśmy. Trochę się stresowałem, podczas konkurencji oglądała mnie duża publiczność, ale wszystko poszło po mojej myśli – powiedział Krystian Furmański. – Konie dają mi przede wszystkim spokój. Lubię być w stajni, lubię z nimi pracować. Wszystko zaczęło się 12 lat temu od hipoterapii. Potem była już sekcja sportowa – dodał.

– Cały ośrodek żył naszym wyjazdem. Czuliśmy ogromne wsparcie od Dyrekcji i Przyjaciół z SOSW. Krystian został też powitany wspólnym niespodziankowym przyjęciem – jak na Olimpijczyka przystało. Był tort, confetti, zimne ognie. Czujemy, że tworzymy w Dwudniakach wyjątkowy zespół, że to sukces i święto nas wszystkich – powiedziała Magdalena Pikul, trener reprezentacji Polski na Światowych Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych w Berlinie. – To był wieloletni proces. Samo przejście z terapeutycznego kontaktu z końmi do jazdy wyczynowej było ogromnym osiągnięciem. Myślę, że ostatnie 8-10 lat przełożyło się na ten sukces. I nie chodzi tu tylko o wyszkolenie w zakresie techniki, skuteczności jazdy, ale też rozwój osobisty, wzrost pewności siebie, zdecydowania. Trenowanie Krystiana daje mnóstwo satysfakcji. Nie do przecenienia jest też dla nas wsparcie wielu ludzi, organizacji, w tym Grupy Azoty. Bez tego trudno byłoby nam trenować, utrzymać stajnię, jeździć na zawody – dodała.

Medale Igrzysk Olimpiad Specjalnych to kolejne cenne, ale też najważniejsze trofea

Hanna Różycka

Śnieżka zdobyta biegiem

Ultra MARATON GÓRSKI 3x Śnieżka = 1 x Mont Blanc, to zawody, które odbyły się 6 czerwca br. w Karpaczu. Wzięli w nich udział pracownicy Grupy Azoty Police – kierownik Wydziału Pakowni LP2 Rafał Adamczyk oraz starszy mistrz na Wydziale Pakowni LPI Łukasz Garbaciak.

Zawody odbyły się na trzech różnych dystansach (mini, średnim oraz ultra) i różniły się poziomem trudności. Dystans średni, na którym startował pan Łukasz miał długość 37 km oraz około 2200 m przewyższeń i polegał na dwukrotnym zdobyciu Śnieżki w limicie czasowym 7 godzin.

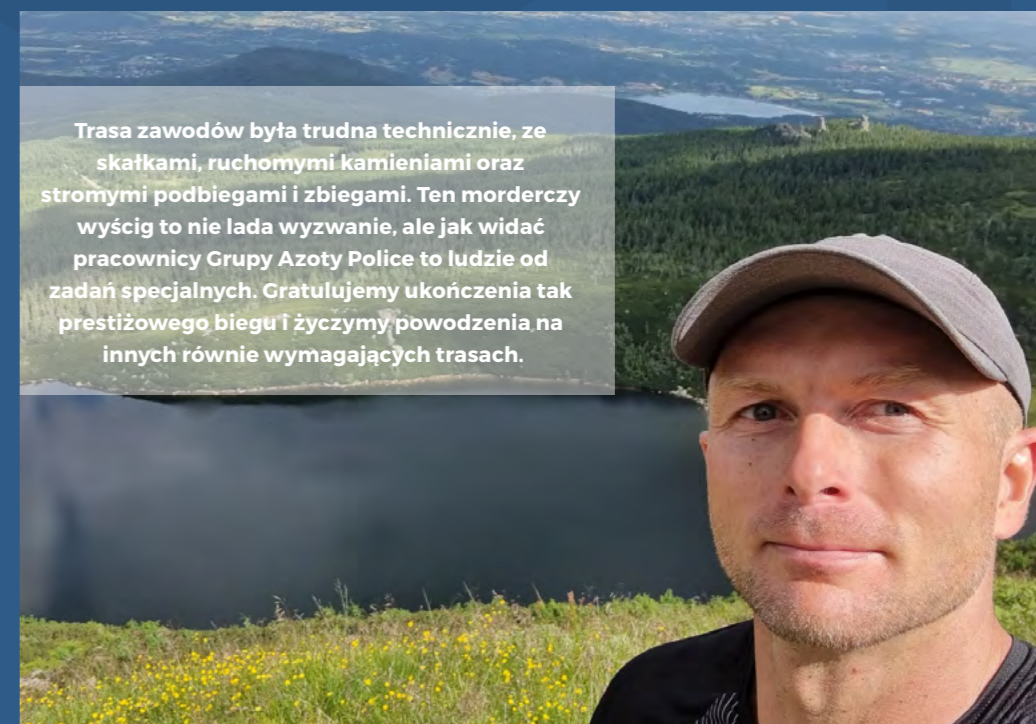
– Swoją dystans ukończyłem w czasie 5 h 56 m. Jest to dotychczas największa impreza sportowa, w której brałem udział i jestem bardzo zadowolony, że udało mi się ukończyć ten wymagający bieg ponad godzinę przed limitem czasowym. Sam okres przygotowawczy był również wymagający z powodów zdrowotnych, jak i nauki czegoś zupełnie nowego. Mam tu na myśli pokonywanie przewyższeń, nawadnianie czy spożywanie posiłków w biegu/marszu. Korzystając z okazji bardzo dziękuję Rafałowi Adamczykowi za pomoc w przygotowaniach do biegu, za przekazaną wiedzę i wspólne treningi pod jego fachowym okiem – opowiada Łukasz Garbaciak.

Dystans Ultra, na którym startował pan Rafał wynosił 58,5 km oraz około 3300 m przewyższeń i oznaczał zdobycie trzykrotnie szczytu Śnieżki w limicie czasowym 11 godz.

– Bieg udało mi się pokonać w czasie 9h 15m. Trasa była bardzo zróżnicowana pod kątem wzniesień. Momentami trzeba było podierać się rękoma, żeby się wspiąć, a czasem góra była tak stroma i wyboista, że zbieganie było tak uciążliwe, że nie mogłem się doczekać ponownego wbiegania. Mimo ogromnego wysiłku, na jakie wystawione było ciało, wszystko rekompensowały widoki, a że każde okrążenie przebiegało innym szlakiem, to większość drogi przebyło się z uśmiechem na twarzy. Jeden kilkukilometrowy odcinek trasy szczególnie zapadł mi w pamięci. Był to wbieg ostatniego okrążenia. Na trasie roilo się od małych muszek, które gryzły przy wolniejszym biegu. Muszki na tym odcinku mocno motywowały biegaczy (śmiej). W wydarzeniu wzięło udział ok. 1000 osób. Bardzo podobała mi się życzliwość i wzajemne wspieranie się zawodników. Dodając do tego świetną atmosferę (do ostatniego biegacza na mecie czekał burmistrz, który „przybijał piątkę” każdemu, kto przekroczył linię mety), bardzo polecam ten bieg wszystkim, którzy chcieliby spróbować swoich sił – relacjonuje Rafał Adamczyk.

Trasa zawodów była trudna technicznie, ze skałkami, ruchomymi kamieniami oraz stromymi podbiegami i zbiegami. Ten morderczy wyścig to nie lada wyzwanie, ale jak widać pracownicy Grupy Azoty Police to ludzie od zadań specjalnych. Gratulujemy ukończenia tak prestiżowego biegu i życzymy powodzenia na innych równie wymagających trasach.

Są warunki do gry w Lidze Mistrzów

Rozmowa z nowym trenerem KS Azoty-Puławy, Serhiy Bebeshko.

Trenerze, witamy w Puławach. Jak ocenia Pan miasto i warunki do pracy?

Myślę, że w Puławach są bardzo dobre warunki do pracy. Jest tu przepiękna hala, fajne miasto. Przyjechałem tu dopiero trzy, czy cztery dni temu, dlatego nie ze wszystkim się jeszcze zapoznałem. Na razie nie mogę zbyt wiele powiedzieć o mieście, które jest małe, ale bardzo przytulne.

Rozpoczęliście przygotowania do sezonu. Czy może Pan zdradzić jak one będą wyglądać?

Przygotowania rozpoczęliśmy 17 lipca. Prowadzimy je w dwóch cyklach. Rano trenujemy elementy fizyczne m.in. na siłowni czy też na stadionie. Popołudniami pracujemy nad elementami technicznymi i taktycznymi w hali. Tak będą wyglądały nasze pierwsze dwa tygodnie. Po tym okresie, drugiego sierpnia rozegramy pierwszy mecz kontrolny ze Stalą Mielec. Do 20 sierpnia będziemy nieco schodzić z obciążeniami i wchodzić w rytm meczowy. W sierpniu zagramy jeszcze dwa turnieje towarzyskie w Legionowie i Kaliszu, więc czasu na zgranie zespołu powinno nam wystarczyć. Dodatkowo tydzień przed spotkaniem inaugurującym rozgrywki

Cały czas powtarzam, że filozofią drużyny powinno być odpowiednie podejście psychologiczne. To ono ma być na samym szczycie myślenia o zwycięstwie, niezależnie od tego z kim przyjdzie nam się zmierzyć.

PGNiG Superligi chcemy zagrać jeszcze jedno kontrolne spotkanie u siebie. Ale ogólnie będziemy trenowali w reżimie: rano treningi siłowe i wytrzymałościowe, a wieczorem technika i taktyka.

Miniony sezon nie był zbyt udany w wykonaniu Azotów. Sami zawodnicy podkreślali,

że ambicje mają większe. Czy po lekkiej przebudowie drużyny Azoty wrócą w tym sezonie do gry o najwyższe cele? Nie wiem, jaki był miniony sezon i nie chciałbym się na ten temat wypowiadać. Przed nadchodzącymi rozgrywkami staraliśmy się skompletować bardzo bojowy zespół. Myślę, że w każdym meczu stać nas będzie na walkę o zwycięstwo. Dlatego nie mówmy teraz o medalach, a skupmy się na wygrywaniu kolejnych meczów, a na koniec sezonu zobaczymy, na którym będziemy miejscu.

Rywalizacja w PGNiG Superlidze to dla trenera nowe i ciekawe wyzwanie. Będzie również okazją, by spotkać się z bardzo dobrym znajomym Talantem Duszabajewem, z którym znacząco się jeszcze z kariery zawodniczej. Z tego, co pamiętam, prowa-

Piotr Górecki

Zawsze stawiam przed sobą najwyższe cele. W tym sezonie drużyna powinna zająć co najmniej trzecią pozycję, czyli powrócić na miejsce, na którym była dwa lata temu.

dzając Mieszko Brześć, miał Pan okazję ograć zespół z Kielc w Lidze Mistrzów.

Myślę, że Kielce to świetna drużyna i znakomity klub, mający wyśmienitego trenera. Jeśli mnie pamięć nie zawodzi, to jako trener mierzyłem się z Kielcami sześć razy, z czego tylko raz udało się wygrać, a pięć razy przegrywaliśmy. Dlatego uważam, że na razie za wcześnie rozmawiać o pokonaniu Kielc. Musimy przede wszystkim wejść dobrze w sezon pod kątem psychologicznym i jak przyjdzie do rywalizacji z Kielcami, będziemy wówczas szykować się na mecz z tą drużyną, podobnie jak będziemy szykować się na każdy inny zespół. A jaki będzie wynik – to pokaże boisko.

Pozналиśmy terminarz rozgrywek PGNiG Superligi. Od razu, w pierwszym spotkaniu zagrać mecz w ramach sponsorskich derbów z Grupą Azoty Unią Tarnów...

Myślę, że będzie to bardzo ważny mecz, ponieważ zagramy pierwsze spotkanie w sezonie, w dodatku przed własną publicznością. Derby rządzą się swoimi prawami i zawsze są to trudne mecze. Ważne, żeby drużyna przygotowała się dobrze do tego meczu, podeszła optymistycznie, pozytywnie, bez bojaźni. Mamy świadomość, że będzie to ważny mecz, ale mamy do niego jeszcze półtora miesiąca i porozmawiamy konkretniej tuż przed spotkaniem. Na razie nie będziemy się nad tym aż tak zastanawiać. To będzie oczywiście bardzo ważny mecz, ale kolejny będzie równie ważny i następny także. To jest liga i po jednym zwycięstwie nie można myśleć, że już jest wszystko dobrze, także odwrotnie, jeśli przegrasz. Dlatego ja cały czas powtarzam, że filozofią drużyny powinno być odpowiednie podejście psychologiczne. To ono ma być na samym szczycie myślenia o zwycięstwie, niezależnie od tego z kim przyjdzie nam się zmierzyć.

Serhiy Bebeshko (ur. 29.02.1968 w Kijowie) – ukraiński trener. Jako zawodnik – złoty medalista z Igrzysk Olimpijskich w Barcelonie z 1992 roku z Zjednoczoną Drużyną. Po zakończeniu kariery sportowej został trenerem piłki ręcznej, aby przekazywać wiedzę i doświadczenie kolejnym pokoleniom. W latach 2009-2013 prowadził zespół Dynamo Mińsk, z którym zdobył cztery tytuły mistrza Białorusi i dwa puchary kraju, jak również awansował z drużyną do 1/8 finału Ligi Mistrzów. Bebeshko w latach 2013-2015 poprowadził drużynę Motoru Zaporozhe, z którym zdobył dwa tytuły mistrza Ukrainy i ponownie awansował do 1/8 finału Ligi Mistrzów. W latach 2015-2018 był szkoleniowcem Mieszkowa Brześć, zaś po zakończeniu pracy na Białorusi został powołany na stanowisko trenera Ukrainy, które pełnił do 2020 roku.

Jakie cele stawia sobie trener przed sezonem i czy otrzymał Pan wytyczne z klubu, jaki wynik będzie satysfakcjonujący? Ja zawsze stawiam przed sobą najwyższe cele. W tym sezonie drużyna powinna zająć co najmniej trzecią pozycję, czyli powrócić na miejsce, na którym była dwa lata temu. Takie są tu oczekiwania. Ja ze swej strony powiedziałem Prezesowi Klubu, że w Puławach są warunki na to, żeby Klub grał

nawet w Lidze Mistrzów. Dlatego będziemy szli w stronę jak najlepszych wyników i nie będziemy skupiać się na zajęciu trzeciego miejsca. Dodatkowym smaczkiem jest powrót w tym sezonie fazy play-off. Uważam, że trzeba głównie pracować, rozwijać się i podążać w stronę jak najlepszej gry i wyników wyższych niż postawione zadania.

Dziękuję za rozmowę.

Polickie sokoty rosną w siłę

 Hanna Różycka

Po raz kolejny Grupa Azoty Police może pochwalić się potomstwem sokołów wędrownych. W maju tego roku w gnieździe na kominie Elektrociepłowni polickiej Spółki wykuło się dwoje piskląt tego drapieżnego gatunku.

Pisklaki – samiec i samica – otrzymały już niebieskie obrączki obserwacyjne. Szczęśliwi rodzice tych maluchów to: ojciec – nasz krajan, który wykuło się w 2020 roku w gnieździe elektrowni Dolna Odra i jest to jego pierwsze potomstwo oraz matka z roku 2012 pochodzenia niemieckiego ze Wschodniej Nadrenii, której pierwszym domem była tamtejsza wieża telewizyjna, a w Policach widziana jest od 2014 roku.

Przez kolejne lata sukcesywnie w gnieździe pojawiały się młode. Świadczy to o tym, że ludzie i sokoty mogą żyć w pełnej harmonii, jeśli tylko mają ku temu odpowiednie warunki.

Polickie gniazdo istnieje od 2006 roku, zamontowane zostało 3 marca na wysokości 80 metrów. Już w pierwszym miesiącu istnienia gniazda zaobserwowano bytowanie ptaków, lecz nie odnotowano gniazdowania.

W roku 2011 pojawił się pierwszy lęg sokołów na kominie EC. Nasz emerytowany pracownik pan Jerzy Matyjasik, zajmujący się instalacjami na kominie, otaczał opieką polickie gniazdo oraz pilnował pracowników wykonujących prace, aby nie zbliżali się do niego bez potrzeby. Dzięki takim działaniom w gnieździe wykuły się liczne lęgi. Najbardziej owocny miał miejsce w roku 2013, gdy wykuły się aż cztery pisklaki.

W roku 2014 trwające prace remontowe na kominie Elektrociepłowni nie wróżyły pełnego gniazda, lecz sokoty tak polubiły swój dom, że mimo trwającego półtora roku remontu zauważono kolejne lęgi. Łącznie w latach 2011–2016 na kominie polickiej Spółki wykuło się 16 piskląt.

 Biuro Komunikacji Grupy Azoty Puławy

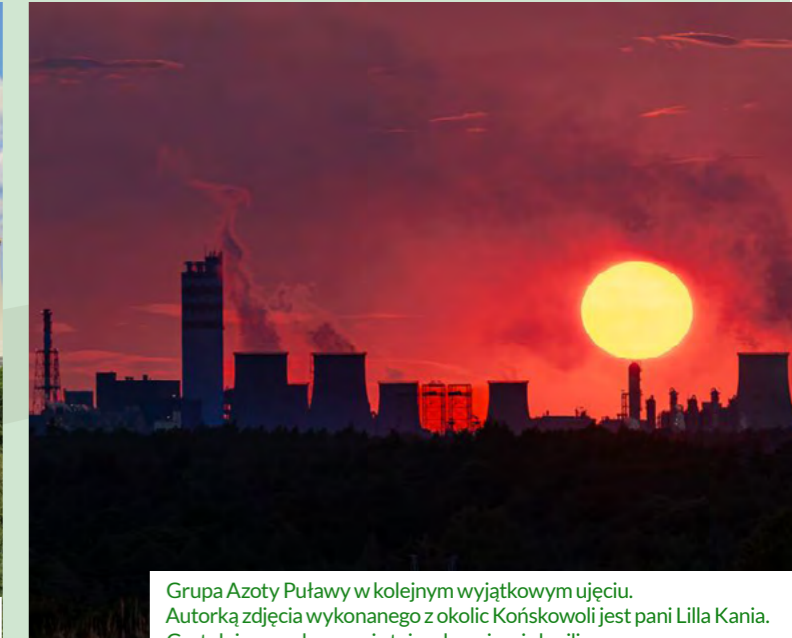
Zielone płuca Puław

Zieleń, bujna roślinność i lasy otaczające naszą Spółkę to od lat wizytówka Grupy Azoty Puławy. Nie wierzycie – przyjrzyjcie się naszym zdjęciom!

Zielone płuca Puław” to między innymi efekt akcji zalesiania, w wyniku której od 2000 roku drzewa i krzewy pojawiły się na obszarze ponad 65 hektarów.

Na zdjęciu możemy zobaczyć, jak wygląda otoczenie fabryki od strony stacji kolejowej Puławy Chemia.

Grupa Azoty Puławy w kolejnym wyjątkowym ujęciu. Autorką zdjęcia wykonanego z okolic Końskowoli jest pani Lilla Kania. Gratulujemy uchwycenia tej malowniczej chwili.

A może Ty zrobisz zdjęcie zakładów Grupy Azoty? Prześlij je do nas na adres: redakcja@grupaazoty.com, a może trafi do galerii Magazynu Grupy Azoty.

 Biuro Komunikacji Grupy Azoty Puławy

Łąka w Grupie Azoty Puławy ponownie zakwitła

Na razie wyraźnie widoczne są maki, chabry i stokrotki, ale wkrótce pojawią się też słoneczniki, które są bardzo ważne dla zdrowia pszczół.

Kwietna łąka w Grupie Azoty Puławy powstała w 2021 roku, a jej celem jest m.in. zapewnienie pożywienia dla owadów zapylających.

**GRUPA
AZOTY**

NAJLEPSI W SWOJEJ ROLI

Poznaj wszystkie nawozy,
skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.grupaazoty.com
www.nawozy.eu
agro@grupaazoty.com

Grupa Azoty Główny Partner

